

Analyse, inform and activate

LAKA

Analyseren, informeren, en activeren

Stichting Laka: Documentatie- en onderzoekscentrum kernenergie

De Laka-bibliotheek

Dit is een pdf van één van de publicaties in de bibliotheek van Stichting Laka, het in Amsterdam gevestigde documentatie- en onderzoekscentrum kernenergie.

Laka heeft een bibliotheek met ongeveer 8000 boeken (waarvan een gedeelte dus ook als pdf), duizenden kranten- en tijdschriften-artikelen, honderden tijdschriftentitels, posters, video's en ander beeldmateriaal. Laka digitaliseert (oude) tijdschriften en boeken uit de internationale antikernenergie-beweging.

De [catalogus](#) van de Laka-bibliotheek staat op onze site. De collectie bevat een grote verzameling gedigitaliseerde [tijdschriften](#) uit de Nederlandse antikernenergie-beweging en een verzameling [video's](#).

Laka speelt met oa. haar informatie-voorziening een belangrijke rol in de Nederlandse anti-kernenergiebeweging.

The Laka-library

This is a PDF from one of the publications from the library of the Laka Foundation; the Amsterdam-based documentation and research centre on nuclear energy.

The Laka library consists of about 8,000 books (of which a part is available as PDF), thousands of newspaper clippings, hundreds of magazines, posters, video's and other material. Laka digitizes books and magazines from the international movement against nuclear power.

The [catalogue](#) of the Laka-library can be found at our website. The collection also contains a large number of digitized [magazines](#) from the Dutch anti-nuclear power movement and a [video-section](#).

Laka plays with, amongst others things, its information services, an important role in the Dutch anti-nuclear movement.

Appreciate our work? Feel free to make a small [donation](#). Thank you.

www.laka.org | info@laka.org | Ketelhuisplein 43, 1054 RD Amsterdam | 020-6168294

April 87

maandelijks f 3,-

Stichting Afval
Postbus 1053 Amsterdam

AKTIEBLAD TEGEN KERNENERGIE EN MILITARISME

axiehandboek

Borssele

24 25 26 april

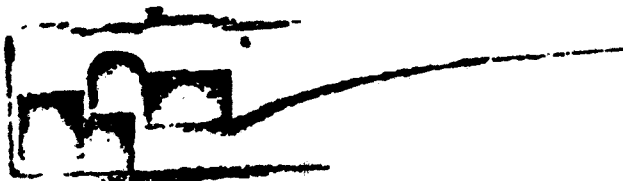
Collectie Stichting Laka

www.laka.org

gedigitaliseerd 2012

redaxioneel

De teerling is geworpen - over een maand zal Zuid Beveland wellicht nog een centimeter verder afdalen onder Neerlands Algemeen Peil. In de vette Zeeuwse klei zullen de haringen weinig weerstand onder vinden. En wij? "Met je hoofd in de wolken en je voeten in de modder? Dodewaard geen doden waard - eet nooit geen mossele uit de buurt van Borssele." Zal het beter gaan, slechter gaan dan toen? Natuurlijk zal het beter gaan ... want het zal **anders** gaan. Gelukkig maar. Wij hebben niets te verliezen, we hebben de wereld te winnen. Het leeuwte in het Zeeuwse wapen schreeuwt: luctor et emergo - ik worstel en kom boven. En wat ziet 'ie als 'ie boven komt? De schedel van Neerlands grootste kerncentrale en of die schedel hard genoeg is bij een menselijke fout?? Afvalligen der aarde, verzamelt U en komt naar Borssele, dan worstelden niet voor nix voor dit handboek: Dirk, Peer, Carla, Marion, Fred, Fred, Harry, Frans, Joop, Joop, Gerard, Janneke, Henk, Ronald, Marc, Chiel en Frédérique.

redaxie: Henk 020-768974
Frédérique 020-279302/853857
financiën: Chiel 020-651110
boekhandels: Lex 020-944476
abbonementen: Bert 020-380526
Frédérique 020-279302/853857

Eindelijk weer kansen voor nieuwe abonnees!!! Neem nu snel een abonnement, voor we wéér ondergronds moeten!

Vul de bon in en stuur hem op naar:
Postbus 1053, 1000 BB Amsterdam

AFVAL

Ik wil een abonnement op AFVAL (f25 voor 10 nummers)

naam

straat

kotspode plaats

Aan:

De Minister van Economische Zaken,
Tweede Kamer, Regering en Vaste
Kamer-Commissie voor Energie

U L T I M A T U M

Zesentwintig april 1986: de kerncentrale in het Russische Tsjernobyl ontploft; tientallen vinden in de eerste weken daarna de dood en vele tienduizenden mensen zullen de eerste 30 jaar aan de gevolgen ervan overlijden.

Toch was dat geen reden om alle kerncentrales stil te leggen en te stoppen met kernenergie. Integendeel. Hoewel de uitbreiding van het aantal kerncentrales in Nederland is uitgesteld, is er van afstel geen sprake. Laat staan van het sluiten van de bestaande kerncentrales in Dodewaard en Borssele. En dat terwijl nu duidelijker dan ooit blijkt dat een grote meerderheid van de bevolking vóór sluiting van de bestaande kerncentrales is.

Het kommittee "Nooit Meer Tsjernobyl - Borssele Dicht!" wil Tsjernobyl één jaar na de ramp op een gepaste manier herdenken.

Er zijn twee mogelijkheden:

* Als de kerncentrales van Dodewaard en Borssele niet vóór 1 april 1987 gesloten zijn, zullen we overgaan tot het blokkeren van alle toegangspoorten naar de kerncentrale in Borssele voor 28 uur. Daarnaast komt er een demonstratie/manifestatie waarop onze inhoudelijke argumenten nog weer eens duidelijk zullen worden gemaakt.

* Als de kerncentrales van Dodewaard en Borssele wel vóór 1 april 1987 gesloten zijn, zal de blokkade komen te vervallen en zullen op zondag 26 april, precies 1 jaar na het begin van de ramp in Tsjernobyl, de slachtoffers daarvan (en van kernenergie in het algemeen) worden herdacht op een manifestatie bijeenkomst.

Aan U de keus!

I N L E I D I N G

ze zeggen

Ze zeggen dat de Anti-kernenergie-Beweging dood is, ze zeggen dat er geen verzet meer is.

Ach, ze zeggen ... zoveel.

De Anti-kernenergie Beweging is er al jaren en zal ook na deze axie-3-daagse blijven bestaan.

Wel is het waar dat de AKB een ander gezicht, of beter: vele gezichten, heeft gekregen. Na de opkomst en opbloei vooral rondom de Dode-waard Gaat Dicht! - axes was het niet duidelijk hoe nu verder te gaan. Sommigen hadden een kater opgelopen van de stortvloed van M.E.-geweld, anderen hadden het gevoel dat de axievoerders/sters goed stand hadden gehouden en menigmaal opnieuw het initiatief konden nemen. De meningen liepen uiteen. Wel was iedereen het erover eens dat de voorbereiding op de overheidsreactie onvoldoende was: te makkelijk werd gedacht dat de blokkade-axes in '81 hetzelfde zouden verlopen als in het jaar daarvoor. Ook nu is de overheidsreactie een onbetrouwbare factor, maar een gewaarschuwd axievoerder/ster telt immers voor twee!

(iets verderop zal hierop verder worden ingegaan, nu even weer terug in de tijd):

Rond de axes eind jaren '70 en begin jaren '80 (UCN, Dodewaard en tegen de dumping van radio-actief afval), axes die hun steen hebben bijgedragen aan het uitstel van de bouw van nieuwe kerncentrale's de stopzetting van de dumpingen en zelfs de sluiting van de bestaande kerncentrale's op de politieke agenda's hebben gebracht, bleek de AKB een beweging te zijn die je minstens in twee werkwijzen kon verdelen. Enerzijds een deel die haar kracht vond en vindt in parlementaire druk, beleidsbeïnvloeding en voorlichting, anderzijds een deel die sterk gericht is op directe axes en de voortgang van kernener-

gie fysiek wil belemmeren. Vooral rond de Brede Maatschappelijke Diskussie (BMD) kwam een derde tak sterk opzetten: groepen die met "alternatieve"/duurzame energie aan de slag gingen. Weer een ander deel kozen voor prikaxes, het jatten van geheime papieren, sabotage.

Deze korte en daardoor onvolledige schets is vooral bedoeld om te benadrukken dat de AKB uit een bonte verzameling van groepen bestaat elk met hun eigen kwaliteiten en tekortkomingen, met verschillen in aanhang en successen.

lange adem

Het wegvallen van veel directe strijdpunten, het terechte of onterechte gevoel over het niet binnenhalen van de eisen, de axiemoetheid, het doodlopen op de parlementaire democratie, het bezig zijn met je eigen klupje overeind te houden, het zijn allemaal redenen en onvolledig waarom de AKB zich zolang niet als beweging heeft gemanifesteerd. Daarentegen is de basis nooit weggefallen en is er een vrij konstante meerderheid onder de Nederlandse bevolking die kernenergie afwijst. De konklusie is duidelijk : de strijd tegen kernenergie vereist een "lange adem". Na deze axie zal Borssele niet dicht gaan zal het parlement, met of zonder

krokedilletranen, besluiten tot de bouw van twee á drie nieuwe kerncentrales en konkluderen dat een ongeluk zoals in Tsjernobyl hier niet kan plaatsvinden, omdat etc.

het moet toch mogelijk zijn waarom pas 1 jaar na tsjernobyl

Toch het moet mogelijk zijn de bouw van nieuwe kerncentrales dusdanig te vertragen zodat de geplande bouwtijd en kosten overschreden wordt.

Ondertussen blijkt dat de kosten van kernenergie steeds meer worden, dat kernenergie allang niet meer het Eureka van deze tijd is, maar door andere technologieën ingehaald wordt. Elk uitstel is een stap op weg naar uitstel!

De tijd werkt in ons voordeel! Het moet mogelijk zijn het geschonden gezicht van de atoomlobby geen tijd te geven zich te herstellen. Het moet mogelijk zijn de sluiting van de huidige kerncentrales te Borssele en Dodewaard en de UCN, weer op de politieke agenda's te krijgen. Dat vereist veel inzet en vastberadenheid, iets wat niet makkelijk is, maar essentiële veranderingen in de maatschappij komen niet zomaar uit de lucht vallen.

Toen, vlak na de ramp in Tsjernobyl, de basisgroepen tegen kerngeweld en militarisme bijeen kwamen, konden we kiezen tussen twee mogelijkheden: of we geven snel een reactie, maar dat was niet goed voor te bereiden en het risico van alleen een paar dagen kommotie waarna dan weer een ogenschijnlijke stilte zou ontstaan, vonden we te groot. De andere mogelijkheid was om een voorstel te lanceren, daarmee een groot aantal groepen te benaderen en ervoor te kiezen dat het niet alleen om een axie om de axie-gaat, maar d.m.v. een lange voorbereidingstijd gestaag maar zeker te werken aan de op- en uitbouw van verzet tegen kern- Het is duidelijk dat het laatste voorstel het gehaald heeft.

Bij deze axie-3-daagse is het ons niet helemaal gelukt de gehele AKB weer op de been te brengen, gelukkig doet wel het grootste deel mee. Ook delen uit de vredesbeweging ondersteunen de axie. Ook is het gelukt een groot aantal (publicitaire) axies te voeren bin-

nen de aanlooptijd voor deze axie. En, maar dat is pas ter plekke te meten, een grote groep mensen bewogen (opnieuw) in verzet te komen.

De axie-3-daagse in Borssele is niet HET DEFINITIEVE antwoord van de AKB op Tsjernobyl en het Nederlandse kernenergieprogramma, het is wel een manifestatie van verzet, van de vastberadenheid om dóór te gaan, een manifestering van de bereidheid om ons niet neer te leggen bij parlementaire besluiten.

In de opzet is bewust gekozen voor een tweedeling: aan de ene kant een demonstratie en een manifestatie waardoor ook de inhoudelijke argumenten tegen kernenergie aan bod kunnen komen. En aan de andere kant een 28-uurs blokkade om tot uiting te brengen dat het ons ernst is en we bereid zijn om zelf d.m.v. axes sluiting af te dwingen.

Maar ook : een axie om op die manier velen die in verzet zijn of willen komen tegen kernenergie bijeen te brengen en van daaruit te werken aan een (her-)nieuwe opleving van de anti-kernenergiestrijd.

initiatief behouden

We hoeven bij deze axie nog niet het achterste van onze tong te laten zien, er zullen nog meer axes komen. De overheid zal ons proberen te criminaliseren (:blokkade is geweld), te isoleren (proberen een wig te drijven tussen de plaatselijke bevolking en ons), laten we daar niet intrappen. De overheid zal proberen het initiatief over te nemen, laten we ervoor zorgen dat we het niet uit handen geven. Als bijvoorbeeld blijkt dat de overheid bewust afstevend op een confrontatie, zoals dit in 1981 gebeurde in Dodewaard, zullen we zo snel mogelijk d.m.v. een overleg tijdens de axie, een antwoord geven, het heft weer in handen nemen. Wij zijn immers flexibel, de overheid staties.

Op het tentenkamp vind je een informatietent waar diverse stands aanwezig zijn van AKB-groepen. Daar kun je je oriënteren en als je wilt aansluiten bij groepen. Ook op het kamp willen we de tenten regionaal indelen en tijdens de blokkade zit je met mensen uit je eigen regio, dit om daarmee te stimuleren dat groepen of individuele mensen makkelijker in contact kunnen komen.

Gebruik de tijd ook om na te denken hoe na deze axie de strijd tegen kernenergie gevoerd kan worden, vanuit het kommittee "Nooit meer Tsjernobyl : Borssele Dicht ! zullen we bekijken hoe dit beter is te stimuleren.

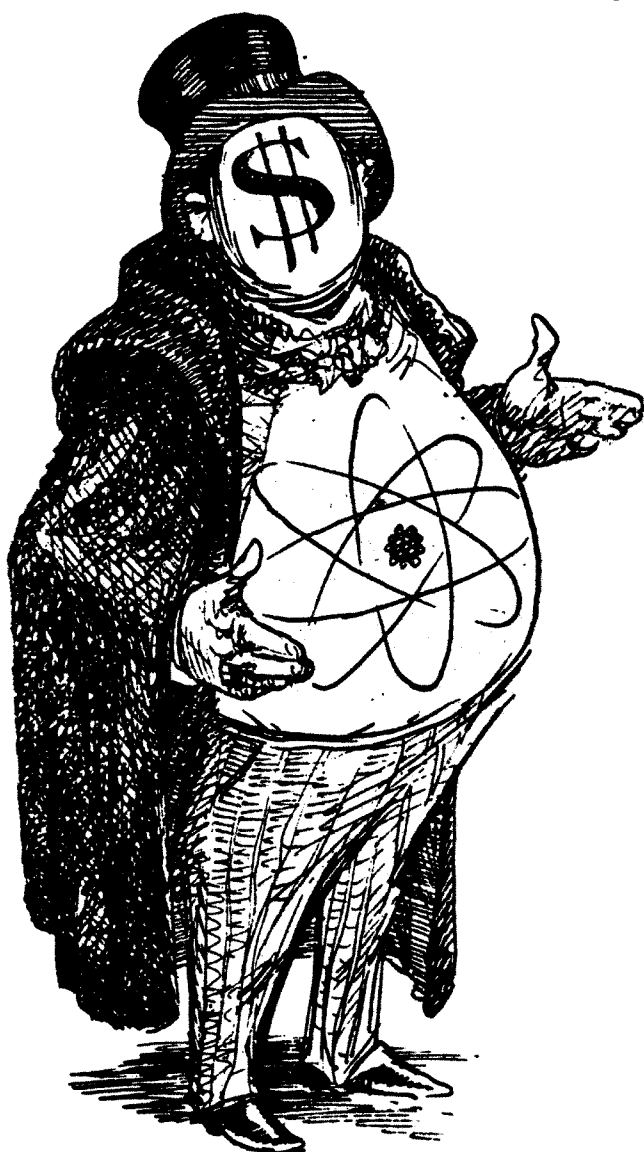
Tot slot nog een paar opmerkingen over de plaatselijke situatie:

In Zeeland is Borssele al vaak een punt van discussie geweest, er zijn al eerder axes geweest en lang niet iedereen is blij met de kerncentrale. Daarentegen is Zeeland nogal behoudend en heeft een klup zoals het SGP een forse aanhang. Axes in het verleden gingen niet altijd zonder problemen, terwijl het werk van plaatselijke groepen erop gericht is bondgenoten te vinden onder nieuwe groepen

zoals boeren. In dorpen rondom de kerncentrale is vooral vanwege de mogelijke vestiging van een tweede kerncentrale en de tijdelijke opslag (50-100 jaar!) een deel van de bevolking in beroering gekomen. Ook hun werk is waardevol en zij willen daar langer mee doorgaan, het succes van deze axie-3-daagse heeft op hun mogelijkheden en onmogelijkheden directe gevolgen.

Op hetzelfde terrein als de kerncentrale staat ook een kolencentrale. Deze zal ook mee geblokkeerd worden. Waarom? Omdat het anders te makkelijk is personeel voor de kerncentrale via de kolencentrale binnen te brengen, maar ook omdat kolencentrale's geen alternatief zijn kernenergie: zure regen, groot-schaligheid etc.

Fred Gersteling

BROCHURE

Vrijdag 6 maart is de brochure "Geen gevaar voor de volksgezondheid" van de pers gerold. In deze brochure zijn een zestal artikelen over kern-energie gebundeld. Begin 1986 begonnen we met het schrijven van deze artikelen, niet omdat er over kernenergie niet voldoende geschreven is, maar omdat we het -gezien het besluit van de nederlandse regering om nieuwe kerncentrales te bouwen- van belang achtten een aantal zaken weer eens op een rijtje te zetten en, waar mogelijk, te koppelen aan aktuele gebeurtenissen. Bovendien vonden we het, met de aktiedriedaagse in Borssele in vooruitzicht, nu een goed moment deze brochure uit te brengen. Achtereenvolgens gaan de artikelen over de SEP, Kalkar, opwerking, radioactief afval, ongelukken met kernenergie in 1986 en de gevolgen van Tsjernobyl ook op langere termijn. De eerste vijf artikelen zijn eerder in Bluf en het NUL-nummer verschenen.

Als illustratiemateriaal is oa. gebruik gemaakt van een diaserie die in de 50er jaren werd gebruikt om kern-energie onder grote delen van de bevolking te propageren. Propaganda die nu ook nog helaas geslikt wordt. De brochure met 50 pagina's kost 5 gulden en is verkrijgbaar bij de linkse boekhandels. Eventueel ook te bestellen door f 7.50 over te maken op giro 4697583 ten name van basis-groep Mores in Arnhem. Uiteraard zal de brochure ook verkrijgbaar zijn tijdens de axie-driedaagse in Borssele.

Basisgroep Mores
p/a Katshuis
Sweerts da Landasstr. 73
6814 DB Arnhem

ABSOLUTELY
SAFE!

TSJERNOBYL EN DE BEDREIGING VAN DE

Meteen na 26 april vorig jaar dreven wolken radioactiviteit over Lapland. Vooral het midden en zuiden van Lapland werden zwaar getroffen. Met name in het rendiermos hoopte zich een enorme hoeveelheid cesium op, terwijl er nog heel wat van dit onzichtbare gif in het mos zat na de kernproeven in de dampkring uit de zestiger jaren. Tsjernobyl leek de laatste druppel: een einde aan de samische rendiercultuur? Massagraven?

De Sami (het woord Lap vinden ze een scheldwoord) in Zuid Lapland zagen al hun rendieren die bij de herfst- en winterslacht waren gedood afgekeurd worden. In Midden-Lapland werd 2/3e afgekeurd en slechts in het uiterste noorden oosten van Noors en Zweeds Lapland werd 0-25% ongeschikt voor consumptie geacht. Alleen in Fins Lapland en op het Russische schiereiland Kola hebben de rendieren (nog) geen besmetting opgelopen.

De rendieren eten in de winter vooral rendiermos, dat dus erg veel cesium heeft verzameld. In de zomer eten ze het minder besmette gras en andere mossoorten. Dan zal de huidige stijging van het cesiumgehalte kunnen worden afgeremd.

SAMI IN LAPLAND

De grote vraag is hoelang het duurt voordat rendiervlees weer veilig is. De 'wetenschap' weet het niet. De Sami zitten wat dat betreft in enorme onzekerheid over hun toekomst.

De Noorse regering had er iets op bedacht. Alleen voor rendiervlees werd de veiligheidsgrens van 600 Becquerel verhoogd tot 6000 Bq. (Becquerel is een eenheid voor de intensiteit van de straling). Vele Noren en Sami vertrouwt sindsdien het rendiervlees niet meer en een economische catastrofe dreigt voor de Samische rendierhouders in Noorwegen. De noorse regering voelde zich echter op zijn gemak: men hoefde niet meer zoveel geld te reserveren voor al die afgekeurde kadavers. In Zweden is de strenge grens van 300 Becquerel gehandhaafd, al werd ook hier geroepen om een verhoging van de veiligheidsgrens tot 600 Bq voor alle levensmiddelen. De regering heeft die stap nog niet genomen.

Men geeft dus in Zweden een redelijke schadevergoeding. Begin maart werd het besluit genomen ook degenen die van bessenpluk, visvangst of bijv. de elandenjacht leven, schadeloos te stellen. Vele Sami Zweeds Lapland zullen blij zijn met deze stap van de regering in Stockholm.

permanente bedreiging

De Internationale werkgroep voor inheemse volken IGWIA heeft in een noodoproep aangegeven dat vele oer volken in de wereld worden bedreigd door hongersnood, vergiftiging, volkerenmoord en verbanning. Inuit op Groenland, Indianen in Amerika, Aboriginals in Australië, Maori in Nieuw Guinea en de Sami in Lapland e.a. hebben allen soortgelijke ervaringen.

Inheemse volken die allen leven van hetgeen de natuur hen biedt en daarom geheel aangewezen zijn op een goed ekologisch systeem, worden op vele manieren bedreigd. De rond 20.000 Sami in Noord- en Midden Zweden, de 35.000 Sami in Noord Noorwegen en het midden-Noorse bergland, de 4000 Sami in Noord Finland en de 2000 Sami die leven op het Russische Kola zijn in hun eigen land nog maar een numerieke minderheid. Terwijl vroeger alle Sami leefden van hetgeen de natuur hen gaf (jacht, visvangst, rendierteelt en bessenpluk), leven nu nog 5-10% van de rendierteelt. Verder heeft nog een behoorlijk percentage zijn neveninkomsten uit de natuur. Toch is tot op de dag van vandaag de rendierteelt de basis van de Samische cultuur; velen zijn indirect bij de rendierteelt betrokken. Verder heeft ze de cultuur, taal, geschiedenis en het hele dagelijkse leven van de Sami bepaald.

Sami worden echter bedreigd, niet alleen door Tsjernobyl, kernproeven en de 12 Zweedse kerncentrales, maar ook door bijv. machinale bosbouw, waterkrachtcentrales, massatoerisme, mijnbouw (uraniumwinning) defensieactiviteiten etc.

groeïend verzet

In de laatste tientallen jaren is het Samische bewustzijn enorm gegroeid. Sterke belangenorganisaties behartigen thans de belangen van de Sami ferm. Samenwerking van de Sami met milieubeschermers is -eindelijk- tot stand gekomen en er is, mede door Tsjernobyl, ook politieke steun

gekomen van enkele rechtse en uit erst linkse partijen. In Zweden en Noorwegen zijn de sociaal-democraten, die al tientallen jaren louter en alleen naar de werkgelegenheid keken en nauwelijks aandacht voor het milieu hadden, thans verdeeld. Een groene lobby is ontstaan. Al delft ze nu nog steeds het onderspit, de afbraak van een anti-milieu politiek is in Zweden en Noorwegen. Zo worden -al is het resultaat nog erg minimaal te noemen- tussen 1993 en 1996 2 kerncentrales in Zweden gesloten en wordt versneld gewerkt aan het kernenergie-vrijmaken van Zweden in het begin van de 21e eeuw.

In Lapland eisen de Sami zelfbeschikingsrecht op land, lucht en water. En Sami verwachten, nee: eisen van de moderne wereld dat er een einde komt aan de vernietiging van moeder Aarde.

Frans van Don

HET 'DRAAIBOEK'

24, 25 en 26 april. Nog een maand te gaan. Nog máár een maand voor al die klussen, klusjes, details, telefoontjes: "wie zou dát ook al weer regelen? wij? nee, dat hoort bij die taakgroep is nog niet gebeurd?"

Het blijkt anno 1987 niet zó makkelijk meer een grote landelijke axie op poten te zetten. Er heerst axie-moeheid, gaat het gerucht. Zou net zo iets zijn als metaalmoeheid. Ernstig dus. We gingen vrolijk door: publiciteitsaxies, ketting-brief, stichting "Nooit Meer Tsjernobyl, Borssele Dicht", vele landelijke overleggen, 'voorschot'-axies, folder, affiesje en nu dan dit axie-handboek. We hopen dat het handzaam blijkt en nieuwe en nog betere ideeën oproept.

Er zijn verschillende taakgroepen op het kamp. Hier werken al een heel stel mensen aan mee. Gezien de aard van de taken zullen de taakgroep en de info-groep het meeste behoefte hebben aan extra mensen. Schroom dus niet om je hulp aan te bieden. Het lijkt misschien wel alsof alles al georganiseerd is, maar er zijn zoveel onvoorziene problemen mogelijk bij een blokkade-aksie...

Dit is een overzicht van de taakgroepen en hun werkzaamheden.

Blokkadegroep

zij houdt zich bezig met de organisatie van de blokkade (inschrijving van groepen die blokkeren); op de fiets rond de centrale rijdend verzorgen zij de kommunikatie tussen de blokkades onderling en tussen de blokkades en het kamp; ze bereiden het landelijk overleg voor

Persgroep

houdt alle gebeurtenissen op het kamp en op de blokkades zo goed mogelijk bij; onderhoudt contact met journalisten door middel van interviews, persverklaringen en perskonferenties (er zijn 3 perskonferenties gepland: vrijdag, zaterdag en zondag, alle om 17.00 uur); onderhoudt het contact met de radio (fungeert als een soort eindredaksie); geeft een overzicht van de persreacties; doet verslag van haar werkzaamheden op het landelijk overleg; maakt een kampkrant in samenwerking met de infogroep. De persgroep is te bereiken in haar tent op het kamp en heeft

Wir ?

beschikking over een autotelefoon om opgebeld te worden.

Informatiegroep

heeft een soort sekretariaatsfunctie en geeft dus alle basisinformatie over de aksie aan de deelnemers. Verkoopt en verspreid het informatie-materiaal. Samen met de persgroep maakt zij een kampkrant; samen met de blokkadegroep verzorgt zij de inschrijving van de blokkades en houdt een overzicht daarvan bij. Ze zetelt in een eigen infotent.

Financiële groep

houdt de inkomsten en uitgaven bij voor, tijdens en na de aksie; kollekteert op het kamp en tijdens de demo.

Kampgroep

is verantwoordelijk voor de materiele en technische opbouw van het kamp. Dat betekent: het opzetten van grote tenten, het graven van toiletten; pendelen tussen station en kamp; verkoop van eten- en drankbonnen. Regelt het gebruik van de grote tent; bewaakt het kamp.

vrijdag:

13.00 uur: verzamelen op station
Goes, van daaruit vertrek-
ken we naar het terrein
waar we het tentenkamp
gaan opbouwen.

21.00 uur: landelijk overleg

22.00 uur: cultureel programma

03.00 uur: grote tent dicht

zaterdag:

10.00 uur: begin van de blokkades
die 28 uur gaan duren

17.00 uur: landelijk overleg

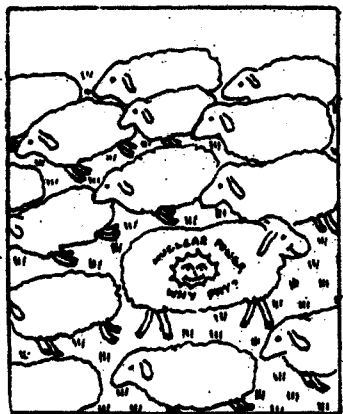
23.00 uur: landelijk overleg

zondag:

10.00 uur: landelijk overleg

11.30 uur: vertrek vanaf het kamp
richting demonstratie
12.00 uur: start demonstratie op
het Kerkplein in het
dorp Borssele.

Als gangmakerssters komen hopelijk "Horen en Zwijgen" spelen, de toeterband uit Nijmegen. De route is: het dorp door, langs de camping, langs de zee naar de centrale en daar "onderlangs" (bij de zee) langs de blokkades. Die breken een voor een op en lopen mee naar het tentenkamp.

Capitol from SCRAM

Vrijdagmiddag 24 april wordt er om 13.00 uur verzameld op het station Goes. Iedereen, hoe hij/zij ook komt wordt gevraagd naar het station te komen en niet naar de centrale te rijden om bijv. het terrein te gaan zoeken. Dit is vooral belangrijk omdat we met een grote groep tegelijk het terrein voor ons kamp moeten kraken omdat voor ons soort mensen geen kampeervergunning is weggelegd.

Van het station vertrekt een grote (eerste) groep gezamenlijk in al het dan beschikbare vervoer naar een bepaald punt in de buurt van het te kraken terrein. Daar wacht die eerste groep rustig af. Al het vervoer rijdt terug om de mensen op te halen die in eerste instantie niet mee konden of te laat kwamen. Ook die groep gaat naar het genoemde punt. Ondertussen zijn van de eerste groep een paar mensen per auto de situatie rond de centrale gaan bekijken.

Dan lopen we met z'n allen in een grote groep richting terrein. De auto's met materiaal rijden achter de lopende stoet aan. Als duidelijk is dat het terrein veilig gekraakt is, komen zij de spullen afleveren (grote tent e.d.). Dan

is het zaak de boel zo snel mogelijk een beetje op te zetten met mens en macht. Hoe dan ook, als de kraak gelukt is, hebben we de eerste grote overwinning behaald!

Over wat te doen als het beoogde terrein niet 'kraakbaar' blijkt, is nog (te) weinig gepraat. Het is ook moeilijk hier veel bindende afspraken over te maken. Het zal vooral op veel humor en improvisatie-talent neerkomen. Wel zijn er in de voorgaande maanden al meerdere terreinen bekeken. In ieder geval zal er in geval van een mislukte kraak of ontruiming snel contact moeten worden gemaakt met de autoriteiten waarin duidelijk gemaakt moet worden dat de kans op een chaos vele malen groter wordt als we niet de beschikking krijgen over een veilige thuisbasis. Dit is ook goed om in de pers uit te spelen. Duidelijk moet zijn dat we vastberaden zijn om te blijven en desnoods zonder kamp zullen gaan blokkeren.

blokkade organisatie

De veelgenoemde 28-uurs blokkade houdt in van **zaterdagmorgen 10 uur tot zondagmiddag 14 uur**. Ook betekent het een totale, effectieve maar menselijke blokkade. Er zijn 10 poorten (zie kaart 2), die alle 10 alle 28 uur geblokkeerd moeten blijven. In principe zijn dan ook alle 10 poorten even belangrijk. Na veel overleg hebben we het volgende besloten:

Er zijn geen poorten aan regio's of steden toebedeeld maar één regio (Noord, Oost, Zuid, West) blokkeert per tijdseenheid (blok) **alle poorten**. Op het kamp komen borden en flappen van het centrale-

terrein (voor elke tijdseenheid één) waar de regio's zelf hun verdeling per poort op aangeven. Per poort is aanwezig: een fiets, een ton om een houtvuur in te maken, stro om op te zitten en landbouwplastik. Verder wordt zoveel mogelijk materiaal verzameld om leuke dingen te kunnen doen tijdens de 5 of 6 uur per blokkade-eenheid, zoals een hekrant maken, kruisen maken, vliegeren, kunstwerken op laten rijzen enz. enz.

Hieronder het blokkade-schema, dat overdag uit blokken van 6 en 's nachts uit blokken van 5 uur bestaat.

10.00 - 16.00 uur	Regio Oost
16.00 - 22.00 uur	Regio West
22.00 - 03.00 uur	Regio Noord & Zuid
03.00 - 08.00 uur	Regio Oost
08.00 - 14.00 uur	Regio West

Het spreekt voor zich dat in deze regio-indeling wel verwisselingen, aanvullingen, versterking etc. mogelijk is; deze indeling houdt echter wel in dat bijv. Regio Oost verantwoordelijk is voor de invulling

van het eerste blok, etc. Over de uitgebreidere overlegstructuur straks meer.

Verder zijn er 1 of meerdere vrouwen-blokkades. Die zijn **niet** per regio. Wanneer en bij welke poort die zijn wordt op het kamp nog bekend gemaakt.

Het schema van de ploegenwisselingen van het personeel van de centrales is als volgt:

Kolencentrale:	06.00 uur
(konventionele)	14.00 uur
	22.00 uur

Kerncentrale:	07.30 uur
(nukleaire)	15.30 uur
	23.30 uur

overlegstructuur

Voor een axie-3-daagse op een gekraakt terrein met een blokkade, die Borssele's burgemeester al maanden geleden sowieso "gewelddadig" noemde, is een goed en gezamenlijk overleg onontbeerlijk. We hebben gekozen voor de vorm van een landelijk overleg, dat zo openbaar mogelijk is. Om echter te voorkomen dat er situaties ontstaan die eenvoudigweg onwerkbaar zijn door chaos, teveel mensen, grootste-bek-situaties etc., waardoor praktische en zonodig snelle besluitvorming onmogelijk wordt, is het verreweg het beste om met afgevaardigden te werken. Zo zijn er bijv. al de afgevaardigden van elke taakgroep. Wie waarvoor afvaardigt (poort, regio, groep, stad) zal waarschijnlijk pas goed op het kamp zelf bekeken kunnen worden.

Een belangrijke functie die het Landelijk Overleg (LO) heeft is het nemen van belangrijke beslissingen zoals bij ontruimingsdreiging etc. Eén poort- of taakgroep kan nooit beslissingen nemen die de hele blokkade of actie aangaan. Wel kan een poort- of taakgroep

een extra landelijk overleg uitroepen! Op deze tijdstippen wordt in ieder geval een landelijk overleg gehouden:

vrij 21.00 uur
zat 17.00 uur
23.00 uur
zon 10.00 uur

Naast het landelijk overleg zal er een taakgroepen-overleg zijn. Deze zijn in die zin 'besloten' dat alleen taakgroepersters eraan meedoen omdat het veelal gaat over puur praktische dingen en coördinatie. Bovendien zullen zij, ook niet gezamenlijk, bovengenoemde beslissingen buiten het LO om kunnen nemen. Deze taakgroepen-overleggen vinden telkens 1 uur vóór een landelijk overleg plaats + 1 extra op zaterdagochtend.

juridies

Het advocaten-kollektief Breda is bereid gevonden ons zonodig met raad en daad juridies bij te staan. Zij zullen met 5 mensen tijdens het hele weekend paraat paraat maar niet op het kamp zelf aanwezig zijn. De nog samen te stellen arrestantengroep onderhoudt met hen het lopende contact. Over alle juridiese perikelen rond wat heet 'politiek-gevoelige terreinbezettingen' etc. lees je verderop alles van hen zelf.

Naast het advocatenkollektief heeft het Justitieel Klachten Bureau in Bergen op Zoom aangeboden duistere en minder duistere maar des te pijnlijker politie-uitharstingen te inventariseren.

Met behulp van voor deze axie gevraagde speciale getuigen (zoals 2e Kamerleden) en onze eigen getuigenissen, zal zij daardoor in staat zijn het evt. 'uit de hand gelopen' geweld van politie-zijde publiekelijk aan te klagen.

uitrusting

Om te voorkomen dat andere dan redenen van buitenaf schuld zouden zijn aan een vervelend weekend, hebben we een lijstje met handige, maar veelal ook noodzakelijke dingen opgesteld om mee te nemen.

- * veel warme kleding en sokken
- * regenkleding
- * laarzen of klompen
- * warme slaapzak + matje
- * z.n. tent 1)
- * mok 2)
- * zaklamp
- * lucifers of aansteker
- * z.n. medicijnen 3)
- * EHBO-trommeltje en/of klein zakje met voorgeknipte (!) pleisters en jodium 4)
- * klein notitieblokje + pen 5)
- * kranten 6)
- * als je 't hebt: een radiootje!!
- * plasik + plastik zakken
- * veiligheidsspelden en tape

1) informeer in je eigen regio hoeveel grote tenten er geregeld kunnen worden en of het nodig is je eigen tent mee te nemen.

2) op het kamp voorziet Rampenplan hierin maar tijdens blokkade is het handig om je eigen mok bij de hand te hebben.

3) als je medicijnen gebruikt, neem dan de hoeveelheid voor een week mee, in een potje waar een recente datum, arts- en apothekernaam opstaat. Bij evt. arrestatie krijg je ze anders beslist niet.

4) De EHBO-ploeg kan niet overal en altijd aanwezig zijn. Per poort moeten daarom kleine verwondingen snel zelf opgelost kunnen worden. Het genoemde zakje zal prima diensten bewijzen!

5) draag dit altijd bij je om bijv. bij evt. politiegeweld belangrijke dingen te kunnen noteren zowel als getuigenis als voor de EHBO-ploeg. Probeer snel achter dingen te komen zoals: naam van het slachtoffer, waar en door wat geraakt, hoe laat, waar, zo mogelijk beschrijving van ME-er of stille

(let op peleton-naam en -nummer op hun mouw.)

6) als je geen leren broek hebt, zijn kranten in je broek een uitstekende bescherming tegen kou, meppen en hondebeten! Mocht het zover komen is het doodzonde om om zoiets eenvoudigs verlegen te zitten.

Verder zou het leuk zijn als je de volgende dingen nog mee zou nemen om tijdens de blokkade prachtige hekversieringen te kunnen maken:

stiften, krijt, kwasten, verf, touw, vliegers en muziekinstrumenten.

eten en drinken

Aktievoeren maakt hongerig. Gelukkig heeft **RAMPENPLAN** toegezegd voor thee, koffie, brood en warme maaltijden te zullen zorgen. De prijs van een warme maaltijd is f 6,- waarvan, op verzoek van de Borssele-organisatie fl,- naar de aktie toegaat om de kosten van het kamp te dekken. Bonnen voor een warme maaltijd moeten van tevoren worden gekocht bij Rampenplan of bij de Info-stand. Bonnenverkoop zondag: tot 12.00uur.

Thee en koffie kosten 50 cent per mok, behalve zondag op de manifestatie, dan is het 1 gulden. Brood kost 50 cent per belegde dubbele boterham. Zaterdag zal er voor de mensen die van de blokkades komen extra maaltijden worden gemaakt. En of dat nog niet genoeg is, zullen de blokkades overdag van koffie en thee, en des nachts van koffie, thee en soep worden voorzien. Om een en ander zo soepel mogelijk te laten verlopen, is het noodzakelijk dat bestek, borden en mokken na gebruik zo snel mogelijk bij Rampenplan terugkomen. En natuurlijk hopen we dat er genoeg mensen wat tijd willen vrijmaken om te helpen met het snijden van de groentes en met de afwas.

kommunikatie

Het belangrijkste kommunikatiemiddel tijdens de axie zal ongetwijfeld het mondelinge, onderlinge, onversterkte kontakt zijn (en vergeet vooral het oogkontakt niet!). Naast dit veel en goed te gebruiken middel, zullen aanwezig zijn: de al genoemde radio (nogmaals: neem dus een radiootje mee als je d'r aan kan komen), een paar portofoons (in ieder geval 2 voor tussen het kamp en de blokkade) en de persgroep krijgt de beschikking over een autotelefoon. In Borssele is ons verder een telefoon bij iemand thuis beschikbaar gesteld, maar duidelijk moge zijn dat die uitsluitend voor de axie gebruikt mag worden en niet voor - hoe gezellig ook - telefoontjes met opa's, vriendinnetjes of achterneven. In het dorpje Borssele (deelnemend van de Gemeente Borssele die gezamenlijk iets meer dan 10.000 inwoners omvat) is een postkantoor(tje) + nog een telefooncel aan de andere kant van het dorp. De afstand tussen het dorp en de centrale is ongeveer 1,5 à 2 kilometer.

Wat betreft de kommunikatie tussen de poorten onderling zal de fiets (per poort aanwezig) het handigst en snelst blijken. Er zal altijd iemand van de blokkade-taakgroep op een eigen fiets rondjes langs de poorten maken. Hij of zij heeft de beschikking over een porto en zal dus snel kontakt met het kamp kunnen opnemen.

radio

De radio die tijdens de driedaagse in de lucht zal zijn voor de kommunikatie en ter lering ende vermaak is een samenwerkingsverband van de 'Staatsradio', de 'Vrije Keizer' en de 'Vrouwenradio' (allen uit Amsterdam), aangevuld met menskracht van radio 'Rataplan' en de 'Vrije Zender' van Den Bosch. Deze radio is in ieder geval krachtig

genoeg om alle blokkades te bereiken, geprobeerd wordt om ook bijv. het dorp Borssele te bereiken.

Op de radio komt muziek, interviews, discussies, berichten en mededelingen. In het voorkontakt zijn met de radio een aantal duidelijke afspraken gemaakt:

- * geen opgefokte sfeerreportages
- * mensen uit de pers-, info-, radio- en blokkade-groep vormen permanent een soort 'opvang' waar alle binnengekomen berichten eerst gecheckt kunnen worden voor het uitgezonden wordt. We hebben niet de pretentie dat de mensen in de taakgroepen zoveel beter zijn of meer weten, maar we denken wel dat we, door een rustige denk- en check fase tussen binnengaan en de lucht ingooien in te lassen, veel narigheid kunnen voorkomen. Zelf zullen we op moeten letten dat die mensen niet een al te aparte plaats in gaan nemen en misbruik gaan maken van de macht die ze toch op dat moment hebben.

geweld-ig?

Eén ding lijkt te ontbreken in dit axiehandboek en dat is het eeuwig moeizame punt: het geweld en hoe reageren we erop. Het blijkt onmogelijk daar ook maar enige vorm van strategie over op papier te zetten. Hoe kun je uit gaan stippelen wat je zult doen als iemand naast je een blauw oog oploopt, welke theorie is toepasbaar op een charge van overstekend blauw wild?

We hebben erover gepraat, we hebben zelfs een soort fase-systeem bedacht, maar het allerbelangrijkste zal zijn telkens te bedenken dat het geweld nooit van onze kant mag komen, niet uitgelokt, niet geprovoceerd. Dit is het enige punt waarover het hele landelijke overleg het ondubbelzinnig eens is.

Op deze manier kun je elkaar opvangen als iemand uit z'n bol gaat. Dat is niet zo moeilijk voor mensen die een **groep** vormen.

Niet uitlokken, niet provoceren. Als we daar met z'n allen voor staan - bij een poort, op het kamp - zullen we (of het nou t.o.v. blauw of rechts is) machtig sterk blijken.

e.h.b.a.

De E.H.B.A. (akties i.p.v. ongelukken!) -groep 'De Witte Duim' (zie verderop in het axiehandboek) zal duidelijk herkenbaar (helmpjes en bandjes) op het kamp en de blokkades aanwezig zijn. Op het kamp met een tent en voor de blokkades is er een busje dat permanent bemensd is en dat razendsnel uit kan rijden als dat nodig is. De EHBA is geen puur professionele groep waaraan alles overgelaten kan worden. Zij weten er veel van en kunnen (ook met specifieke) klachten helpen. Daarnaast is het belangrijk dat mensen zelf ook spullen bij zich hebben. (zie uitrusting)

Bij de EHBA-tent is wel ook alle informatie over artsen, ziekenhuizen, GG&GD etc. bekend.

A K T I E K A M P

- . Pendeldienst met het NS-station Goes
- . Gehele weekend kultureel programma in circustent
- . Mederking: popbands, theater, klownsact (Boudewijn van Limbeek), videofilms, zangkoren e.d.
- . Voedselvoorziening door Rampenplan uit Sittard
- . Crèche voor de kleintjes
- . Informatiestands

D E M O N S T R A T I E

- . Vertrek om 12.00 uur vanuit Borssele, ca. 6 km naar de kerncentrale.
- . Aankomst demonstratie is einde van de blokkade
- . Symbolische aktie: demonstranten deponeren S.O.S. - bericht (fles) in koelwateruitlaat
- . Ook hier proberen we pendeldiensten in te zetten

M A N I F E S T A T I E

Programma onder voorbehoud:

- 14.00 Muziek (Big Ice, Arnhem)
- 14.30 Opening manifestatie
- 14.35 Vertegenwoordig(st)er van de Nederlandse Vereniging voor Medische Polemologie (NVMP), over de stralingsrisiko's van kernenergie
- 14.55 Adam Guża, Poolse kernfysikus en lid van de Poolse Ekologenklub, over de gevolgen van Tsjernobyl in zijn land en het verzet tegen kernenergie
- 15.15 Muziekshow door Vuile Mong & Zijn Vieze Gasten (België)
- 16.00 Vertegenwoordig(st)er vanuit de Nederlandse Antikernenergie-beweging over kernenergie in Nederland na Tsjernobyl, wat zijn de perspectieven voor de Antikernenergie-Beweging?
- 16.20 Vuile Mong, deel 2
- 16.50 Sluiting manifestatie en aktieweekend

BORSSELE EN DE EUROPESE KERNMACHT

Nederland levert een bijdrage aan de Franse kernmacht door de verkoop van plutonium uit Borssele voor gebruik in de Franse kweekreaktor Superphenix. De superphenix wordt gebruikt om plutonium te kweken dat bijzonder geschikt is voor gebruik in kernwapens. Aangerzien 6 van de 12 EG-landen aandelen hebben in het superphenixproject, is er zo in feite al sprake van het begin van een Europese kernmacht. Zoiets kan blijkbaar in een democratie zonder dat er een openbaar politiek besluit aan vooraf is gegaan. Wat schieten we er mee op als er in plaats van Amerikaanse kernwapens steeds meer Europese kernwapens komen. Zit de Nederlandse regering in het komplot?

plutonium uit borssele

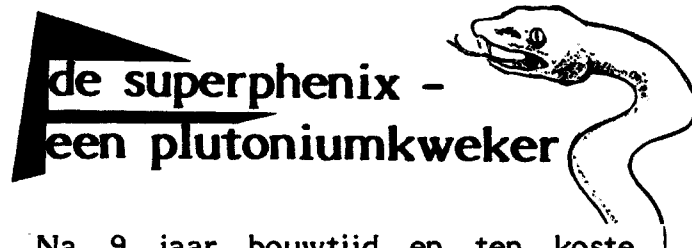
De kerncentrale in Borssele produceert elk jaar ca. 120 kg plutonium. Op grond van een geheim opwerkingsskondtrakt met Frankrijk wordt dit plutonium in La Hague uit de verbruikte splijtstofslaven gehaald. Tot nu toe is ruim 350 kg plutonium uit Borssele verkocht voor gebruik in de superphenix. De komende jaren moet er volgens de aangegane verplichtingen nog 150 kg geleverd worden. In totaal belandt er dus 500 kg plutonium uit Borssele in de superphenix. Vanaf zijn start in 1973 heeft Borssele tot nu toe ca. 1700 kg plutonium geproduceerd. Wat er met de rest, 1200 kg, gaat gebeuren of gebeurd is, is niet bekend. Het is mogelijk dat er in de toekomst nog meer plutonium aan de superphenix verkocht zal worden. Borssele is verplicht tot levering via het volgende netwerk:

1. Borssele is eigendom van de PZEM (Prov. Zeeuwse Energie Mij).
2. De PZEM is lid van de SEP (Samenwerkende Elektriciteits

Producenten).

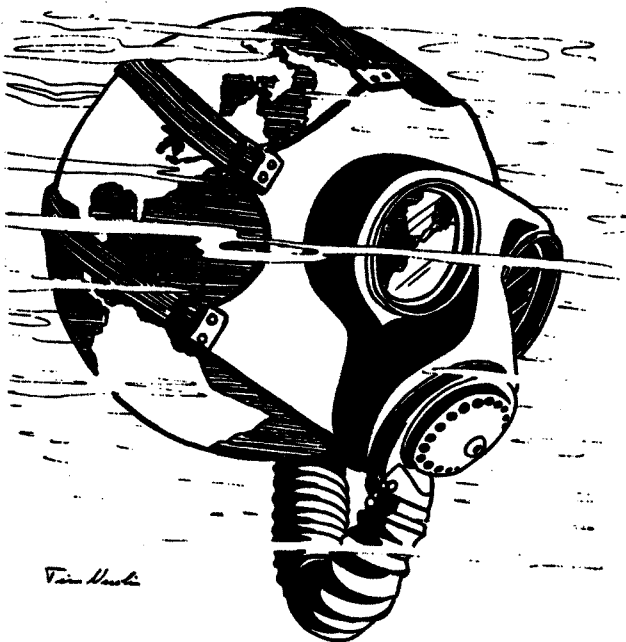
3. De SEP heeft aandelen in het Kalkarproject, de SBK.

4. De SBK heeft op zijn beurt weer aandelen in de superphenix. We zien hoe belangrijk Kalkar in dit verband is. Is dat misschien de reden waarom Nederland zo halsstarrig en tegen elke prijs aan Kalkar wilde blijven meedoen?

Na 9 jaar bouwtijd en ten koste van f 9 miljard is begin 1986 de kweekreaktor Superphenix in bedrijf genomen - met 1200 Megawatt de grootste van de wereld. Behalve Nederland en Frankrijk hebben ook Italië, Westduitsland, Engeland en België er aandelen in. Frankrijk heeft echter met 51 % de meerderheid van de aandelen. Het uitgesproken doel van de superphenix is het kweken van zeer zuiver wapenplutonium. Dat gaat als volgt: in de kern zit 34 ton verrijkt uranium en 5560 kg plutonium (o.a. uit Borssele). Door kernsplijting ontstaan er naast straling en warmte ook neutronen. Rondom de kern bevindt zich een mantel van verarmd uranium. Doordat neutronen uit de kern ook in de mantel terechtkomen, verandert een deel van het uranium in plutonium. Het lijkt onzinnig om met behulp van plutonium nieuw plutonium te produceren. Dat heeft echter het volgende doel. Het plutonium in de kern komt uit kerncentrales zoals Borssele en het bevat slechts ca. 60% splijtbaar plutonium, dat vinden de militairen niet genoeg. Het nieuwe plutonium dat in de mantel ontstaat bevat 98% splijtbaar plutonium - ideaal voor atoombommen. In een kweekreaktor wordt dus met behulp van reaktorplutonium wapenplutonium gekweekt.

Per jaar kweekt de superphenix 330 kg wapenplutonium. Per kernbom is ca 4 kg nodig voor neutronenbommenminder. Frankrijk heeft voor de uitbreiding van zijn "Force de Frappe" steeds meer plutonium nodig. Daarom wil men in de toekomst de superphenix 2 bouwen. In feite is buitenlandse deelname aan de superphenix voor Frankrijk overbodig, omdat de franse kerncentrales al genoeg plutonium produceren. Ze hebben het plutonium uit Borssele echt niet nodig. Uit kostenoverweging is het echter heel slim: zo hoeven ze zelf maar de helft van de militaire superphenix te betalen. Dit onder het mom van de Europese kweekreaktorsamenwerking.

de Europese kernmacht

Binnen de EG gaan steeds meer stemmen op voor een EG-kernmacht die opgebouwd is uit de Engelse en Franse kernmacht. De kosten van een beetje kernmacht, inkl. raketten en kernonderzeeërs, zijn nl. voor één land niet meer te dragen. Voor een EG-kernmacht is de plutoniumproductie van alleen de superphenix niet genoeg. Het is de bedoeling dat er in het kader van de Europese kweekreaktorsamenwerking nog 3 grote kweekreactoren gebouwd worden: 1 in Frankrijk,

1 in Engeland en 1 in Westduitsland. Het is echter onwaarschijnlijk dat dit nog voor het jaar 2000 gebeurt, maar eentje zal er voor die tijd nog wel bijkomen. Het is natuurlijk moeilijk te bewijzen dat de deelname van 6 EG-landen aan het superphenixproject een welbewuste voorbereiding is op een EG-kernmacht. Maar er zijn wel een aantal aanwijzingen:

- bijna alle kerncentrales in de EG hebben opwerkingskontrakten die bovendien geheim zijn, terwijl dat veel duurder is dan niet opwerken.

- de enorm kostbare uitbreidingen van de Franse en Engelse opwerkingsfabrieken en de zeer omstreden nieuwbouw van een Duitse opwerkingsfabriek in Wackersdorf.

- de enorme uitgaven in EG-verband voor kweekreaktor- en opwerkingsonderzoek en ontwikkeling, terwijl dit op grond van de uraniumoverschotten volstrekt overbodig is.

- de wens van de EG om minder afhankelijk te worden van de VS op nucleair gebied.

- de ontkenningen tegen beter weten in van o.a. de Nederlandse regering op vragen over betrokkenheid bij de Franse kernmacht.

- de halsstarrigheid waarmee aan het Kalkarproject is vastgehouden: via Kalkar hebben België, Nederland, Duitsland en Engeland aandelen in de Superphenix.

Het zou wel heel ironies zijn, bij de huidige blijdschap over de vermindering van het aantal Amerikaanse kernwapens in Westeuropa, als er vlak onder onze neus een ander minstens even groot nucleair gevaar bijkomt. Of is dit nu het ware doemdenken?

Hoe dan ook, zelfs als er geen officiële EG-kernmacht komt, dan blijft nog de betrokkenheid bestaan van o.a. Nederlandse kerncentrales via plutoniumverkoop bij de Franse kernmacht. Het is op z'n minst struisvogelpolitiek als de Nederlandse regering dat blijft ontkennen en op z'n ergst bedrog. Ook in Nederland dienen atomen niet de vrede maar de oorlog. →

Om dat te voorkomen moet: Borssele dicht; de SEP uit Kalkar en uit de SuperphenixL; het opwerkingskontrakt met Frankrijk opgezegd worden. We zullen als antikernener-

gie- en vredesbewegingen veel meer moeten samenwerken met andere EG-landen. Alleen redden we het niet.

Joop Boer

BORSSELE EN PÉCHINEY

Vanwege de tijdsdruk is dit stukje geen volledig overzicht van de economiese kanten van de kerncentrale Borssele. Hopelijk zegt het toch iets nieuws voor degenen die zich er nooit in verdiept hebben.

Om de economiese ontwikkeling van Zeeland te stimuleren, werd het Sloegebied (ten oosten van Vlissingen) in de jaren zestig tot een aantrekkelijke vestigingsplaats voor industrie gemaakt. Met vestigingspremies en de hele reutemetoot. De vestiging van Péchiney in 1969 een frans aluminiumsmeltbedrijf, paste daarin. Maar aluminiumsmelters verbruiken enorme hoeveelheden elektriciteit (20% van de produktiekosten van Pechiney zijn energiekosten; Pechiney neemt 2/3 van de stroom van Borssele af). Wat kwam mooier uit dan naast Pechiney een kerncentrale bouwen? Deze zou Pechiney goedkoop stroom kunnen leveren (of dat zo was, wist men natuurlijk niet) en Nederland en Zeeland in de vaart der volkeren opnemen: we zouden technies bijblijven.

De beslissing om Pechiney aan te trekken en daarvoor een kerncentrale te bouwen, kwam op ondemokratiese wijze tot stand. Over de milieuaspekten van de industrialisering werd niet nagedacht (Hoechst en Billiton zitten er ook). De directeur van de PZEM (Provinciale Zeeuwse Energie Maatschappij) besliste op eigen houtje in 1969 tot vestiging van de kerncentrale. Provinciale Staten en later het parlement kregen het als een prachtig werkgelegenheids en ontwikkelings-

plan gepresenteerd. Nadat de besluiten gevallen waren, kwam de zogenaamde inspraak op gang. De Vereniging Milieuhygiene Zeeland uitte vele bezwaren, maar ook een beroep op de Kroon hielp niet. In 1973 kreeg de kerncentrale Borssele onder het kabinet Den Uyl vergunning op te starten.

goedkope stroom?

Een van de vestigingsvoorwaarden voor Pechiney was de levering van goedkope stroom. De aluminiumsmelter Aldel in Delfzijl kreeg immers zeer goedkope elektriciteit door ons onuitputtelijke aardgas. De PZEM sloot met Pechiney een geheim kontrakt. Wat Pechiney betaalt voor een kilowattuur (kWh) is dus niet bekend. In 1982 bijv. was de prijs van een kWh 5.95 cent. Pechiney kreeg waarschijnlijk 2 cent kado. Dat betekent bij een levering van 6 miljard kWh een jaarlijkse subsidie van 60 miljoen gulden.

Daarbij komt nog dat de PZEM de prijs van een kWh uit de centrale in Borssele stelselmatig te laag doet voorkomen. Dit omdat zij bepaalde brandstof- en exploitatiekosten niet of niet volledig doorberekend. Dit betreft de kosten van

ontmanteling van de reaktor, van opwerking en opslag van het radioactief afval en verzekeringskosten. De PZEM berekent aan Pechiney een aantal van deze kosten niet door.

Dat de kerncentrale Borssele verlies leidt is duidelijk. Die verliezen worden echter afgewenteld op de kleinverbruikers en voor het bedrijf als geheel gekompenseerd door de winsten uit de gassector. In de jaarrekening worden de elektriciteitskosten echter verhuld. De PZEM verwacht een toenemend verlies in de elektriciteitssector. De oorzaken daarvan zijn: er moeten konstant nieuwe investeringen gedaan worden in de kerncentrale Borssele en de brandstofkosten (uranium) stijgen.

sluiten die hap

Als Pechiney de werkelijke kostprijs van stroom uit Borssele zou moeten betalen, dan zou ze moeten sluiten, want haar winst is te klein om dit te betalen. Als Borssele zou sluiten, dan zou Pechiney alleen open kunnen blijven als het concern met verliezen genoeg neemt, of als door een landelijke beslissing ook konventionele elektriciteit zo goedkoop aan Pechiney geleverd zou worden.

Het concern waar Pechiney van deel uitmaakt heeft belang bij het openblijven van de kerncentrale Borssele: dat concern levert namelijk de brandstof (uranium) en heeft ook belangen in de opwerking van haar radioactief afval.

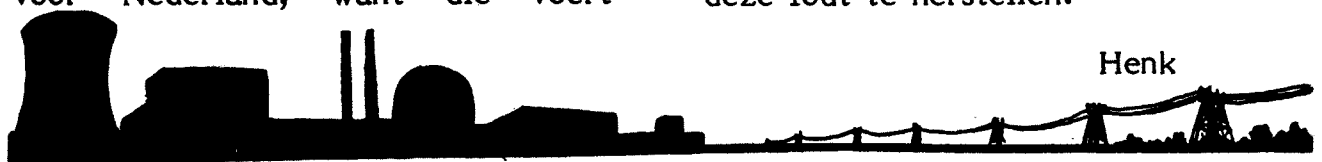
Sluiting van Borssele en Pechiney betekent ontslag voor een 1600 tal wernemers in Zeeland. Ook sluiting van Pechiney lijkt mij onvermijdelijk: het is onaanvaardbaar dat dit bedrijf in stand gehouden wordt op gemeenschapskosten. Haar produktie is niet van belang voor Nederland, want die voert

ze bijna helemaal uit. Allereerst zou er opening van zaken gegeven moeten worden wat betreft het geheime kontrakt. De PZEM en de staat zouden zich niet moeten laten chanteren door Pechiney. Het werkgelegenheidsargument wordt gebruikt om Borssele open te houden, terwijl Pechiney van twijfelachtig belang voor de ontwikkeling van Nederland en Zeeland is.

elektriciteit in nederland

Dit is dus de kommerciële elektriciteit uit kerncentrales in Nederland: een centrale van 450 MW in Borssele die voor 2/3 aan een overbodig bedrijf levert; en een mini-reaktor in Dodewaard (50 MW). Op dit moment is er een overcapaciteit aan elektrisch vermogen van 3000 MW in Nederland. Als de ekonomie weer aantrekt, verwacht een groei in het elektriciteitsverbruik (het is nog maar de vraag of die groei ontstaat). Oude elektriciteitscentrales zullen vervangen moeten worden. De regering wilde dit opvangen door 2 kolen- en 2 kerncentrales erbij te bouwen. Berekeningen van onder andere de Werkgroep Energie Diskussie maken duidelijk dat dit niet nodig is als men investeert in decentrale elektriciteitsopwekking. Daaruit kan ruim het benodigde vermogen gehaald worden in het jaar 2000.

De komende aksie in Zeeland lijkt van belang omdat we ons richten op een objekt dat jarenlang geen voorwerp van landelijke aksie is geweest. De laatste landelijke blokkade was in 1980 als ik het goed heb (behoudens de regionale blokkade in mei 1986 na Tsjernobyl). De nederlandse antikernenergiebeweging heeft zich op andere doelen gericht. Het wordt tijd deze fout te herstellen.

DE WITTE DUIM

De Eerste Hulpgroep Bij Akties "De Witte Duim" is een initiatief van aktievoerdersters die als arts, verpleegkundige en/of e.h.b.o.-erster regelmatig eerste hulp verlenen bij akties, demonstraties, blokkades en ontruimingen.

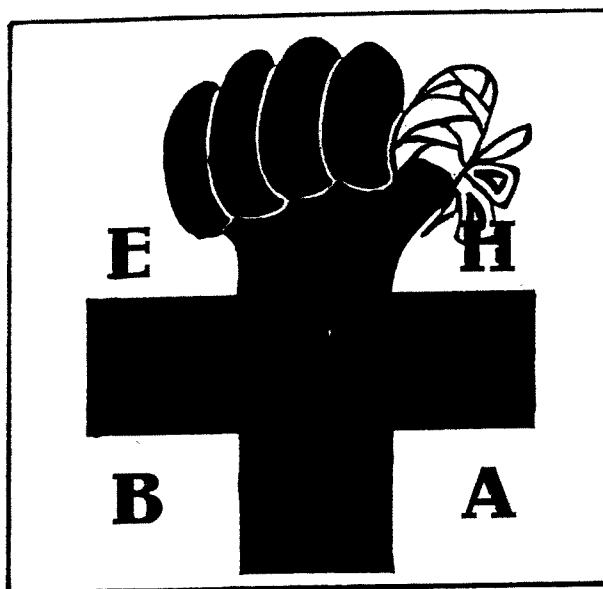
Het steeds harder wordend optreden van de politie- en m.e. troepen maakte het noodzakelijk dat er een eigen e.h.b.a.-groep kwam. We zijn echter geen alternatief voor bijv. het Rode Kruis. We maken telkens opnieuw de keuze of we het met een bepaalde aktie eens zijn. Ook zullen we e.h.b.a.-tips verspreiden en een eigen cursus organiseren.

We vinden het belangrijk dat aktievoerdersters eenvoudige zelfbescherming en zelfhulp kunnen toepassen. Hieronder vast enkele EHBA-tips voor de Borssele-3-daagse:

- * goede schoenen, geen sandalen, goede sokken met het oog op evt. blaren
- * goed eten vooraf en eten bij je hebben
- * verbandmiddelen bij je hebben: rol leukoplast 11/2 cm breed, rolletje gaasverband, gaasjes, schaatje of mesje, onbreekbaar flesje met water voor evt. oogspoelen bij CS-gebruik (veel beter dan citroen!) of wond schoonmaken
- * vanwege de mogelijkheid van gebruik CS-gas:
 - dichtgeweven halsdoek. Het CS-gas is in feite een aerosol (poeder) dat met een eenvoudige filter enigszins tegen te houden is
 - motorbril die de ogen goed bedekt
 - waterafstotende kleding: CS/CN poeder blijft er anders lang in hangen zodat klachten evt. pas op de terugweg in een besloten ruimte als een bus kunnen ontstaan
 - geen schmink, geen niveau zalf. CS/CN is vetoplosbaar en zal huidontsteking vooral onder de zalf kunnen veroorzaken
- * evt. medicijnen voor één week bij

- je hebben door kans op arrestatie
- * enige goed opgeborgen kwartjes voor mogelijkheid opbellen (op politieburo soms alleen mogelijk om met kwartjes te bellen!)
- * kontaktlenzen uitdoen als politiedreiging in de verste verte nog maar evt. mogelijk is (zeer schadelijk voor hoornvlies met CS/CN-gas + kans op verliezen)
- * na verspreiding door politie **elkaar opzoeken, maak kontakt met alleenstaanden**

Eerste Hulp Bij Akties

'de witte DUIM'

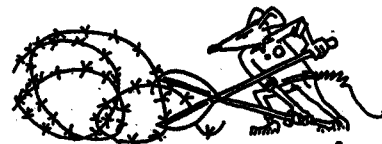
**postbus 14521, Adam
829414/881140**

Onnodig om te vermelden dat EHBA een onbezoldigde instelling is, vandaar nog even de volgende nummers:

EHBA "De Witte Duim"
Bankrek. 987375512 van Ver.Spaarbank
gironr. bank: 15368, t.n.v. VS,
Singel 548, Amsterdam

AXIES NA TSJERNOBYL

2-5-'86 Dodewaard

Als reactie op de ramp in Tsjernobyl word er een door een aantal basisgroepen een blokkade bij de kerncentrale georganiseerd. Ondanks de korte voorbereidingstijd en het feit dat het een verrassingsaktie moet zijn, waren er zo'n 60 mensen uit voornamenlijk Gelderland aanwezig. De ploegenwisseling werd 2 uur opgehouden. Toen het de 6 plaatselijke agenten niet lukte de blokkade te beëindigen, werd er een peleton ME ingezet die het "karwei" wel klaarde.

4-5-'86 Borssele

Ook als reactie op Tsjernobyl een blokkade van de kerncentrale in Borssele, georganiseerd door Stop Borssele en het Zeeuws Platform tegen Kernenergie. Deze openbaar aangekondigde blokkade van 10 uur verliep zonder ingrijpen van de politie. Er namen ongeveer 400 mensen aan deel. De middagploeg was echter al uren eerder op het terrein aanwezig. De nieuwe directeur Banga (opvolger van Tiktak): "We hebben begrip voor de onrust, die onder de bevolking is ontstaan door de ramp in de Russische kerncentrale. Daarom willen we niet provoceren".

6-5-'86 Nijmegen

Tijdens een demonstratie tegen kernenergie van ongeveer 300 mensen, komt het in de Nijmeegse binnenstad tot enkele vechtpartijen als de politie mensen die posters plakken wil arresteren. Zeven mensen worden daarop gearresteerd. De betogers zeggen dat het politie-optreden onnodig gewelddadig was en dat de arrestanten zijn mishandeld.

8-5-'86 Den Haag

In sommige wijken worden folders huis aan huis verspreid die afkomstig lijken te zijn van de Duinwaterleiding en van het Gemeentelijke Energiebedrijf. In de ene folder wordt opgeroepen drinkwater eerst te koken in verband met mogelijke radio-actieve besmetting door het ongeluk in Tsjernobyl. In de andere folder wordt gesteld dat, omdat de twee nederlandse kerncentrales na de ramp in Tsjernobyl gesloten zijn, iedereen zuinig moet zijn met het stroomverbruik. Later wordt het maken en het verspreiden van de folders in een persverklaring gemotiveerd door een groep verontruste Haagse burgers: "Als je boos bent en ongerust, doe daar dan wat mee".

12-5-'86 Arnhem

± 50 mensen uit de Basisgroepen tegen Kerngeweld en Militarisme bezetten 's avonds de hal van het SEP-gebouw op het KEMA-terrein. Ze eisen dat de Samenwerkende Elektriciteits Produktiebedrijven zich terug trekken uit het Kalkar projekt en zich inzetten voor de sluiting van de kerncentrales in Dodewaard en Borssele. In het gebouw, op de bovenverdieping, zit het computercentrum waarvanuit de nederlandse elektriciteitsproduktie & transport wordt geregeld en gecontroleerd.

De aktievorderssters, binnen gekomen door het inslaan van een ruit, worden na korte tijd door de politie verwijderd en in arrestatie-busjes van het terrein afgereden. Niemand wordt gearresteerd.

16/17-5-'86

In ruim een tiental plaatsen voert "De Wraak van Popeye" naar aanleiding van het verbod op het spinazie eten in verband met radio-actieve besmetting door Tsjernobyl akties. Deze zijn gericht tegen bedrijven, instellingen die zich (on)ledig houden met (het promoten van) kernenergie. In sommige steden worden ruiten ingegoooid, waarna spinazie naar binnen gaat, in andere plaatsen worden gebouwen er mee besmeurd.

18-5-'86 Den Haag

Door het Rood Revolutionair Front wordt een bomaanslag gepleegd op het kantoor van Neratoom. Dit bedrijf houdt zich sinds '59 in samenwerking met andere bedrijven bezig met nukleaire ontwikkelings- en onderzoeksprojekten. tachtig inwoners van een tegenover het kantoor staand flatgebouw worden geëvacueerd. Toen de Explosieven OpruimingsDienst na ruim 3 kwartier de bom aanschadelijk had gemaakt, kon iedereen weer zijn/haar flat binnen.

19-5-'86 Dodewaard

Vereniging MilieuDefensie organiseert een symbolische sluiting van de centrale. Mer een dikke ketting wordt de poort dicht gemaakt. Ongeveer 100 mensen waren daarbij aanwezig.

Direkte aanleiding was het feit dat ook Dodewaard (net als Tsjernobyl) niet over een extra veiligheids-omhulsel beschikt.

20-5-'86 Utrecht

Het bouwbedrijf Bredero dat actief lobbied voor nieuwe kerncentrales en aast op de orders die daar uit voort zullen vloeien, wordt door 40 BONK-activisten/es bezet. Het aanwezige personeel krijgt als laatste waarschuwing een gele kaaert aangeboden.

Nadat de bezettersters 3 keer zijn gesommeerd door de opgetrommelde politie, laten ze zich uit de kantoren verwijderen.

5-6-'86 Zwolle

Veertig leden van de gelegenheds-formatie "Het Snuffelcollectief" gaan op bezoek in het kantoor van de IJsselcentrale. Ze eisen een gesprek met de directeur en willen er op deze manier achter komen of er door de IJC al gewerkt wordt aan de plannen voor het bouwen van een nieuwe kerncentrale in de Noord-Oost Polder. De directeur beweert dat er geen aanleiding tot ongerustheid is.

2-7-'86 Almelo

Een hoorzitting over de voorgenomen uitbreiding van de UCN wordt verstoord. Door middel van fluitjes, asbakken, en dergelijke, wordt het spreken onmogelijk gemaakt. De aktievoerdersters menen dat de discussie over uitbreiding nu na de ramp in Tsjernobyl belachelijk en totaal overbodig is en dat de hoorzitting "een uiting van schijndemocratie is".

De UCN wil haar verrijkings-capaciteit uitbreiden van 900 naar 3500 ton; 4x zo groot dus. Eind december wordt de ontwerp beschikking bekend gemaakt, waarin staat dat de uitbreiding door kan gaan.

17-8-'86 Walcheren

Op het strand en in de duinen van Walcheren zijn pamfletten aangeplakt met het briefhoofd van de provincie Zeeland, waarin te lezen is dat het zeewater in verband met de ramp in Tsjernobyl radio-actief besmet is en dat vissen en zwemmen daardoor sterk af te raden is.

1-12-'86 Arnemuiden

Het zeiljacht van f 150.000,- van de tot kort daarvoor, directeur van de kerncentrale in Borssele en de tegenwoordige directeur van de PZEM wordt tot zinken gebracht. Na inbraak worden de waterinlaatslangen door gesneden, de afsluiters van het onderwatertoilet opengedraaid en het jacht los gesneden, waarna het idden in de haven zinkt. De eigenaar Tiktak zegt "er nog niet bij te hebben stil gestaan dat zijn direkterschap van de kerncentrale in verband zou kunnen staan met de aanslag".

18-1-'87 Borssele

De Zeeuwse aktiegroep Stop Borssele legt een ketting om de hoofdpoot van de kerncentrale en plaatst er het bord "Kerncentrale wegens onveiligheid gesloten" naast. Dit als reactie op het IAEA rapport waaruit eens te meer blijkt dat de PZEM de bevolking systematies heeft voorgelogen wat betreft de veiligheid.

21-12-'86 Borssele

"De Geest van Tsjernobyl" waart rond op het terrein van de beide (kern- & conventionele) centrales in Borssele. In alle vroegte worden op zondagmorgen drie punten bezet; de koelwaterinlaat van de kerncentrale en twee hoge opslag tanks op het conventionele gedeelte van het terrein. De beveiligingsdienst had niets in de gaten, tot dat de bezetting al lang een feit is en de autoriteiten wringen zich in allerlei bochten om maar duidelijk te maken dat niemand op het terrein van de kerncentrale is door gedronegn en dat dat ook niet mogelijk is. Ze vergeten er echter wel bij te zeggen dat de koelwaterinlaat een zeer essentieel onderdeel van de kerncentrale is. Toch voelen ze wel enige nattigheid, want enkele weken later wordt de omehining verbeterd en versterkt.

De politie treedt niet op en om 12 uur 's middags wordt de aktie beëindigd. De aktie is enerzijds bedoeld om de aandacht te vestigen op het IAEA-rapport over de veiligheid, waaruit blijkt dat er daar nog al wat aan schort, en anderzijds om de aandacht te vestigen op de grote massale aktie-3-daagse met een demonstratie, manifestatie en een 28-urige blokkade op 24, 25 en 26 april 1987.

29-1-'87 Borssele

Een groep van 20 mensen gaat op sollicitatie bezoek bij de kerncentrale. Ze nemen enige artikelen mee, die volgens het IAEA-OSAR-team ontbraken, waardoor de veiligheid van de kerncentrale "niet optimaal" is, zoals; gasmaskers, controlelampjes, reservebrandstof voor noodagregaten en, heel belangrijk, een schakelaar waarmee de centrale voorgoed stilgelegd kan worden (dat laatste was overigens geen aanbeveling uit het rapport). Hoe geestdriftig de sollicitatieprocedure ook wordt ingezet, de PZEM heeft ze niet nodig. Als ze er aan komen lopen gaat de hoofdpoot op slot.

Uit de persverklaring: "Dit soort "veiligheids-diskussies" is een bliksem-aflaider, een alibi om de enige beslissing die de veiligheid werkelijk garandeert (definitieve stopzetting) niet te hoeven nemen".

10-2-'87 Wassenaar

Na verschillende mislukte pogingen om een ultimatum aan de regering en 2e Kamer aan te bieden, er was niemand die het in ontvangst wilde nemen, maar vroeg in de morgen naar de villa van de minister van Economische Zaken, De Korte, vertrokken. Als ook daar niemand het aan wil pakken, wordt het ultimatum maar op zijn voordeur gespijkerd. In het ultimatum wordt vóór 1-4-'87 de sluiting geëist van de kerncentrales in Dodewaard en Borssele. Als dat niet gebeurt zal er op 25 & 26 april een blokkade van 28 uur in Borsele plaats vinden.

13-2-'87 Almelo

Bezoek van de vaste kamerkommissie van Economische Zaken aan de UCN. reden voor enkele Basisgroepen tegen Kerngeweld en Militarisme om de poorten van de fabriek

met zware kettingen af te sluiten om te verhinderen dat de parlementariërs het terrein verlaten. Zo hebben ze dan tijd om te onderzoeken waarom de UCN, ondanks een verbod van de Verenigde Naties, nog steeds uranium uit het door Zuid-Afrika bezette Namibië verrijkt. Omdat bij één van de poorten een politie-auto staat, die zien wat er gebeurt, zijn de kettingen er weer snel af. Dan maar bij de hoofdpoot gewacht tot de Haagse heren het terrein verlaten om ze op het criminele karakter van de UCN te wijzen.

25-2-'87 Nijmegen

Er ploft bij menen in Nijmegen een brief in de bus van de KEMA. In die brief staat dat, in verband met het opstarten in de loop van '87 van de snelle kweekreactor in Kalkar, de KEMA graag onderzoek bij de geadresseerde zou willen doen over het stralingsnivo in en om huis. Ook zou regelmatig bloed-onderzoek plaats moeten vinden. De brief besluit met: "Het onderzoek zal voor u verder geen ongemakken met zich meebrengen". tientallen mensen bellen het op de brief staande KEMA-telefoonnummer, waar ze te horen krijgen dat de brief niet van hen afkomstig is en dat er niets aan de hand is.

9-3-'87 Den Haag

Aan de ambassade van de Sowjet-Unie wordt een petitie aangeboden door het Comité "Nooit meer Tsjernobyl - Borssele Dicht!". In de petitie wordt afschuw uitgesproken over het verder gaande kernenergie-programma in de USSR en, vooral over dwangarbeiders die ingezet worden bij schoonmaakwerkzaamheden in Tsjernobyl. Ook wordt er een bord met een protest-tekst vóór de ambassade geplaatst. Als de poort in het hek geforceerd wordt en een tiental mensen het ambassade-terrein oplopen (Russisch grondgebied!), komen er twee zeer potige figuren uit het gebouw die de papieren snel in ontvangst nemen en vervolgens iedereen van het terrein afduwen.

FIETS BOR SSELE DICH T

Vlak voor de Borssele-driedaagse begint is er een fietstocht van Den Haag naar Borssele. Om op tijd in Borssele aan te komen vertrekt men op donderdag 23 april uit Den Haag. Onderweg wordt overnacht en de volgende dag is de aankomst in Borssele. Het is mogelijk om mee te fietsen vanaf Den Haag, maar ook onderweg aansluiten kan. De mensen uit Den Haag fietsen alleen de heenweg, terug worden de fietsen met vrachtwagen naar Den Haag gebracht. Als er mensen zijn die mee willen fietsen en/of

meer informatie willen kunnen ze de volgende telefoonnummers bellen:
070-462631 (Anita en Rene Schwab) of 070-639769 (Miek Waling).

AXIES 'STOP BORSSSELE'

Dit artikel geeft een overzicht van het axieverleden van de zeeuwse axiegroep Stop Borssele.

Het ontstaan van Stop Borssele is te danken aan de door de BAN (Breek Atoomketen Nederland) georganiseerde blokkade axie bij de kerncentrale Borssele in 1980 en de daarop volgende landelijke demonstratie in Middelburg.

Vanaf april 1980 is Stop Borssele actief met een zeer grote verscheidenheid aan axievormen.

De eerste axies bestonden hoofdzakelijk uit het schilderen van leuzen en het plakken van affiches tegen kernenergie. Al snel ontstonden informatie-axies, het begon met spooktochten. Verkleed als spoken trokken we van kroeg naar kroeg om de boodschap uit het sprookje van Borssele uit te dragen. Ook tijdens beurzen, braderieën, popdagen en andere gebeurtenissen zijn/waren wij aanwezig. Als vast punt in de informatievoorziening

was de kraam altijd op een of twee dagen in de maand in Middelburg te vinden.

In de zomer van 1980 zijn we met ongeveer 35 personen naar de Veerse Gatdam getrokken om een meterhoge en lange tekst te schilderen. Dit is een aantal jaren herhaald op steeds wisselende plaatsen. Nog altijd zijn er leuzen te lezen, ondanks de veelvuldige schoonmaakoperaties van de plaatselijke overheid. Na de zomerperiode zijn we gestart met prikaxies bij de kerncentrale. Deze varieerden van 10 minuten tot enkele uren. Naast deze directe axies zijn we bezig geweest met bezwaarschriften en juridische steekspelletjes. Met een grote groep zijn we in oktober 1980 naar de kerncentrale te Dodewaard geweest om de aldaar gehouden axies te ondersteunen. Het jaar daarop stond bol van de axies. De belangrijkste daarvan waren, aanbidding van een maquette van de kerncentrale aan miniatuur

Walcheren, het Stop Borssele festival, axie Vangrail (ongeveer 150 mensen staan twee uur lang met sandwichborden tussen de vangrail op de autosnelweg tussen Middelburg en Bergen op Zoom).

In het jaar 1981 liep tegen een aantal mensen een rechtszaak omdat er geplakt zou zijn. Na lang touwtrekken worden de mensen vrijgesproken. Reden: de politie mag niet zonder redelijk vermoeden gesloten tassen doorzoeken.

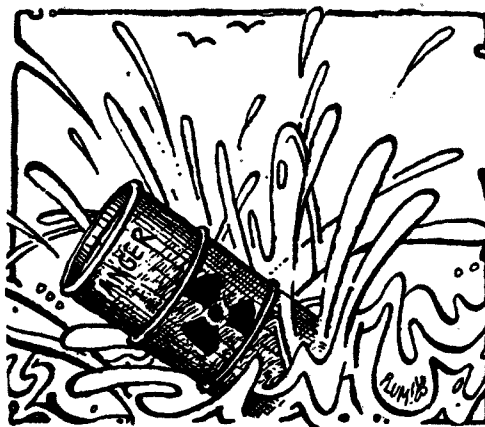
Dat jaar bezetten we ook de vergaderzaal van de commissie ruimtelijke ordening van provinciale staten. Na een onderhandelingsperiode van enkele uren werd een gesprek met alle verantwoordelijken van de kernenergie-lobby toegezegd.

zwijgen

Dit gesprek volgde ook inderdaad, maar liep niet geheel bevredigend af. Inmiddels was er een cyclus van gesprekken begonnen tussen axievoerders, vertegenwoordigers van de ME en werknemers van de PZEM (provinciale zeeuwse elektriciteits maatschappij). Aanvankelijk liepen die gesprekken redelijk, wanneer echter persoonlijke meningen worden gevraagd, zwijgen de gespreksgenoten. Frustatie alom, dus.

1982 staat bol van de axes rondom de bouw van de afvalopslagbunker. In de bunker wordt LAVA, MAVA en HAVA (respektievelijk laag, middel en hoog radioactief afval) opgeslagen. Het nog gevaarlijkere KSA (kernsplijtingsafval) kan opgeslagen worden. Of dit ooit zal gebeuren, is nooit ontkent en nooit bevestigd. Wel wordt iedereen zand in de ogen gestrooid als er gezegd wordt: "KSA wordt LAVA als je het maar dik genoeg inpakt." Een lange stroom van axes is het gevolg: benaderen van vakbonden en nemers, blokkades van bouwterreinen, indienden van bezwaarschriften, info-avonden voor bouwvakkers.

Deze zomer spoelt er een vat met radio-actief afval aan, paniek bij badgasten, afzetting van een groot deel van het strand, veel overheidsbekleders die zich druk maken maar geen gerichte stappen kunnen ondernemen. Uiteindelijk moet een geigerteller de oplossing

brengen, het blijkt een nep vat te zijn, Stop Borssele zal hier wel meer van weten, aangetoond is het echter nooit. Het jaara daarop wordt een blokkade georganiseerd, het geheel verloopt rustig en er zijn weinig problemen. Inmiddels slinkt de gehele anti-kernenegie beweging. Uit Walcheren en Midden-Zeeland blijven van de $\pm$ 60 mensen er nog 8 actief. Dit groepje draait op een laag pitje verder maar komt regelmatig terug met zeer doeltreffende acties.

Augustus 1984 is de gehele kustlijn van Walcheren in rep en roer, provinciale staten heeft op alle duinovergangen waarschuwingen gehangen waadrin wordt gewaarschuwd voor radio-actief besmet zeewater dit vanwege een technische storing in de kerncentrale Borssele. Gevolg is dat toeristen vertrekken en vakantie elders gaan vieren, de prov. VVV zet een extra campagne op om zeeland te promoten en een diepgaand onderzoek wordt ingesteld om de herkomst van de pamfletten te achterhalen. Weer wordt Stop Borssele als schuldige aangewezen, zelfs de pers spreekt over een aktie die alle perken te buiten is gegaan. Saillant detail, een week later

vergaat de Mont Louis barstens vol met radio-actieve materialen op enkele kilometers van onze kustlijn.

Eind 1984 en in 1985 volgen vele prikakties met betrekking tot het besluit om een tweede kerncentrale te bouwen, de akties worden bij de bestaande centrale gehouden, bij het PZEM kantoor, in de provinciale staten, in de dorpskernen rondom de centrale en in de steden. In 1986 dreigen we in te dutten totdat eind april de ramp in Tsjernobyl bekend wordt, direkt wordt in samenwerking met het zeeuws platform tegen

kernenergie een grote blokkade georganiseerd, veel mensen en veel sympathie betuigingen. Na een korte periode beginnen we weer met akties en er volgt een groei van het aantal actieve mensen. Begin dit jaar sluiten we ons aan bij de groep(en) die deze blokkade organiseren.

Tot zover een toch wel beknopt overzicht van akties welke door Stop Borssele georganiseerd zijn ofwel aan Stop Borssele toegerekend zijn.

Namens Stop Borssele
Harrie Van Dr.

ONGELUKKEN NA TSJERNOBYL

26-4-86 Tsjernobyl.

De grootste ramp uit de nukleaire geschiedenis. De grafiet-reactor ontploft: de gevolgen zijn desastreus: tientallen doden in de eerste weken, 10.000den de eerst komende jaren, 135.000 mensen geëvacueerd, dwangarbeiders die de omgeving schoon moeten maken en daarbij veel te hoge (vaak dodelijke) stralingsdoses oplopen, etc.

29-4

6 technici belanden in het ziekenhuis na het inademen van kooldioxide in een van Taiwans reactoren bij een controle van het brandbestrijdingsmateriaal.

29-4

Een Amerikaanse nukleaire onderzeeër loopt aan de grond in de straat van Gibraltar. Er is, volgens de mededelingen, geen radio-aktiviteit vrij gekomen.

30-4

Na een ontploffing breekt er brand uit in een zwaar-waterfabriek in Orissa (India). Grote paniek. Zwaar water wordt gebruikt in sommige kernreactoren als moderator.

8-5

Een brandstofstaaf blijft steken in een brandstofkanaal in Hunterton-A (groot-Brittannië). Tijdens het verwijderen brak de grafietbekleding van het element. Omdat de kerncentrale stil lag, gaf dit niet veel problemen, dat zou echter anders geweest zijn, als de centrale gewerkt had.

14-5

Een Magnox-kerncentrale in het Britse Sizewell moet stilgelegd worden. Er is radioactieve brandstof in het gaskoelcircuit gekomen.

19-5

Uit een kerncentrale in Buchanan lekken verscheidene honderden liters radio-actief water weg, door een lekke klep. De centrale lag voor onderhoudswerkzaamheden stil.

20-5

5 werknemers van de opwerkingsfabriek in La Hague worden, door onbekende oorzaak, besmet. Twee van de vijf krijgen een dosis die veel groter is dan de toegestane.

20-5

Sellafield. Twee werknemers raken besmet bij het repareren van een ventiel: ze krijgen plutoniumoxyde op hun handen.

20-5

De centrale van Doel (België) wordt stilgelegd nadat er roest was geconstateerd aan een stoomgenerator. Het gaat hier om Doel-2.

23-5

Door een kapotte pakking in de leiding naar het koelsysteem lekte er radio-actief koelwater uit Doel-1. De centrale werd onmiddellijk stilgelegd.

25-5

De op 1 maart in bedrijf genomen centrale in Mülheim-Kärlich (BRD) maakt een noodstop na 2 "incidenten" in het secundaire koelsysteem.

29-5

In de verrijkingsfabriek in Pierrelatte (Frankrijk) ontsnappen enige "tientallen grammen" Uraniumhexafluoride (UF₆). Waarheen ze zijn "ontsnapt" is niet bekend, maar er is geen gevaar voor wie dan ook.

29-5

Opnieuw komt er radio-aktiviteit vrij in de opwerkingsfabriek in Sellafield.

1-6

Naar nu bekend werd was er op 4 mei een grote hoeveelheid radio-aktiviteit vrijgekomen in een kerncentrale in Hamm (BRD). Men dacht dat niemand het zou merken omdat de atmosfeer al besmet was door Tsjernobyl.

2-6

In eenheid 1 van de centrales in Harrisburg ontsnapt licht radio-actief stoom. In reactor-2 vond in maart '79 een ernstig ongeluk plaats en deze eenheid werd pas in oktober '85 weer opgestart.

7-6

De reactor Doel-2 wordt opnieuw stilgelgd. In de stoomgenerator blijkt in plaats van stoom 30 liter water terecht te zijn gekomen. Hierbij is geen radio-aktiviteit vrij gekomen.

9-6

Uit de, gesloten, kerncentrale in Hamm komt nog steeds radio-aktiviteit vrij.

16-6

Door een lek van een olie-leiding naar de generator breekt er brand uit in de turbine hal van een van de 4 reactoren in Hunterton. De brand is snel bedwongen en levert geen gevaar op "voor de elektriciteitsvoorziening aan de klanten" aldus het elektriciteitsbedrijf.

18-6

Een "misverstand" tussen British Nuclear Fuel en de Atomic Energy Authority leidt tot het verlies van 8 kilo plutonium tussen Sellafield en Dounreay.

23-6

De reactor in Bradwell (Gr. Brittanië) maakt een noodstop na een vergissing door een personeelslid. De noodstop was een geheel automatische reactie op de fout.

23-6

Japan. Twaalf mensen, waaronder een medewerker van de IAEA, worden door een "beetje" plutonium bij het inspecteren van een opslagruimte besmet.

26-7

Door een verhoogd stralingsnivo moeten 8 werknemers van Sellafield hun werkruimte verlaten. De verhoging wordt veroorzaakt door een lekkage door oververhitting van een doos met schaaftel van de bekleding van brandstofstaven.

3-8

In de kerncentrale van Pelindaba (Z-Afrika) vallen bij een brand 2 doden en 2 ernstig gewonden. De brand was snel onder controle.

4-8

In de Amerikaanse Fermi-2 reactor brak brand uit in het distributiesysteem naar de stoomklep. De centrale ligt sinds juli '86 stil na een "onbedoelde kritikaliteit".

8-8

In het hoofdgebouw van het bijna afgebouwde kerncentrale-park Cattenom (4 reactoren) breekt brand uit. Dit wordt pas toegegeven na protesten door de west-duitsche deelstaat Saarland.

18-8

Twee onderzoekers in het Instituut voor Natuurkundig en Chemisch Onderzoek in Japan worden besmet toen ze een kamer opruimden waar al meer dan een jaar lang radio.-actief materiaal was opgeslagen.

19-8

De opwerkingsfabriek in Sellafield wordt stilgelegd, omdat in een opslagtank voor radio-actief afval de straling te hoog is. De stillegging kostte 1 miljoen pond.

22-8

De Asco-2 centrale in Spanje wordt stil gelegd na storingen in de toevoer van de stoomturbine. Twee dagen daarvoor was er een automatische noodstop toen één van de drie kleppen van het toevoersysteem na de turbines weigerde.

23-8

In Cattenom (Frankrijk) loopt de kelder van het in aanbouw zijnde atoomcomplex onder water, na een breuk in de koelwaterleiding.

4-9

Een koker met gevaarlijk radio-actief kobalt wordt, na bijna een maand zoek te zijn geweest, terug gevonden in de berm in Velsen-Noord. Het kobalt wordt door de NAM (Nederlandse Aardolie Maatschappij) op boorplatforms gebruikt voor metingen.

6-9

Bij een ongeluk in de Finse reactor in Lovisa, stroomde radio-actief water weg. Het gaat om 17 kubieke meter dat vrijkwam toen een klep in het koelsysteem het begaf.

10-9

Eén van de 2 reactoren in Hartlepool (U.K.) werd stilgelgd nadat er een lek was geconstateerd in het stoomturbine gedeelte.

11-9

Door defekte filters ontsnapt er gamma-straling uit de 320 MW kokend-water-reactor Mühleberg in Zwitserland.

11-9

In de Ierse Zee bij Sellafeld worden radio-actieve luchtballonnen met plutonium ontdekt die aan de oppervlakte drijven. Als de ballonnen barsten zal het plutonium op de kust aanspoelen.

12-9

Opnieuw wordt de centrale in Bradwell stilgelegd nadat er door het personeel een bedieningsfout is gemaakt. Er was geen gevaar voor het personeel of omwonenden, aldus de lakonieke mededeling.

28-9

Door nog onbekende oorzaak kwam er radio-actief gas in een water tank op een kerncentraletterrein in Wisconsin (U.S.). Het lek was snel opgespoord.

??-9

In het Oak Ridge National Laboratory zijn 6 werknemers besmet, toen ze een afvalput met radio-actief afval openden.

??-9

Tijdens het proefdraaien op 20% van het vermogen werd ontdekt dat een systeem tegen de uitstoot van radio-activiteit bij een ongeluk, verkeerd om was aangelegd. Dit staaltje van menselijk vernuft vond plaats in de kerncentrale van Hope Creek in de V.S.

2-10

Brand op een nukleaire onderzeeër van de Sowjet-Unie. Drie mensen komen om, de brand dooft na een paar dagen, maar de onderzeeër zinkt en ligt nu ten oosten van de Bermuda-eilanden op de zeebodem. Er zijn ook nog kernraketten aan boord.

5-10

"Enkele duizenden liters" licht radio-actief koelwater stroomt weg uit één van de 3 kerncentrales in Tihange (België). Door een lek in het primaire koelsysteem stroomde het water in het reaktorgebouw en zal, zoals gebruikelijk is, geloosd worden in de Maas.

5-10

Bij de eerste keer proefdraaien van het eerste blok van het kerncentralepark in Tsjernobyl waren er moeilijkheden. Een deel van het veiligheidssysteem gaf verkeerde feiten aan. Het repareren kostte 2 dagen.

10-10

De reactor-B van Hinkley-Point schakelde zich automatisch uit, nadat er door het veiligheidssysteem cirkulerend gas was signaleerd.

10-10

Opnieuw lekt er in Tihange radio-actief koelwater weg. Een afsluiter lekt en 500 liter water stroomd door het gebouw.

12-10

Een vrachtwagen met 16 ton uranium-pellets stortte, na een uitwijkmanoeuvre in de Snake River in het westen van de V.S. Duikers sneden de vrachtwagen open om het uranium er uit te halen. Beweringen dat het uranium geen besmettingsgevaar opleverden, werden door anti-kernenergiegroepen van de hand gewezen.

14-10

Door een storing in een klepsluitpakking in het primaire koelsysteem van de Angra-1 reactor in Brazilië, lekte er 12 uur lang radio-actief water van 290 graden Celsius.

20-10

Opnieuw een ongeluk in Tihange. Er breekt brand uit in een container voor radio-actief materiaal. Volgens de bedrijfsleiding was er geen enkel gevaar voor werknemers of omwonenden.

5-11

Bij een routinecontrole in Hinkley Point-A wordt roestvorming geconstateerd in de schachten waardoor de brandstofelementen in de reactorkern worden geschoven. De kans op roest in de schachten was door de exploitanten van de centrale uitgesloten.

17-11

De enige kerncentrale in Joegoslavië bij Krsko, word automatisch stil gelegd door een defecte klep in het koelwatersysteem.

23-11

In de kerncentrale Paluel in Normandië raken 6 mensen besmet door het inademen van gassen met radio-actieve elementen.

23-11

Uit het koelsysteem van de Crystal River kerncentrale in Florida (V.S.) lekt 3000 liter radio-actief water.

27-11

Door een "bedieningsfout" wordt er uit de opwerkingsfabriek in Sellafield 225.000 liter radio-actief water in de Ierse Zee geloosd.

2-12

Opnieuw wordt er door Sellafield besmet water geloosd in de Ierse Zee, deze keer per ongeluk 190.000 liter.

4-12

Door het open draaien van een verkeerd ventiel stroomt er 2.000.000 liter licht radio-actief water weg en worden 12 werknemers besmet. Maar.... er bestaat geen gevaar voor de gezondheid.

16-12

Een trein met afval van de Duane Arnold kerncentrale in Iowa (V.S.) raakt door een verkeerde wissel op het verkeerde spoor en verdwaald. Op een zijspoor vlak bij Minneapolis in Minnesota wordt de trein enkele dagen later ontdekt. Niemand snapt er ook maar iets van hoe dat kon gebeuren.

9-1-'87

De reactor in Krsko wordt opnieuw stilgelegd, nu door een mankement aan het veiligheidssysteem.

12-1

De Franse reactor Saint-Lurent-des Eaux maakt een noodstop. Door de kou was er een ijssluiër in de koelwater-inlaat gaan zitten. De reactor werkte een uur zonder koelwater. Als de storing enkele uren later plaats had gevonden, toen in het noord-westen van Frankrijk de stroomvoorziening totaal uitviel, zou het een groot probleem zijn geweest om de koeling van de reactor in de hand te houden.

14-1-'87

Een transport van 9.012 kilo Uraniumhexafluoride (3, 25% verrijkt) rijdt de weg af, omdat de chauffeur in slaap valt. De vrachtwagen was op weg van Pierre-latte naar Hanau, toen het ongeluk gebeurde vlak bij Freiburg (BRD). Er zou geen radioactiviteit zijn vrij gekomen en de containers zouden niet beschadigd zijn.

20-1

Twaalf werknemers van Sellafield zijn besmet. Er zou geen radio-activiteit vrij zijn gekomen buiten het immense terrein van het complex.

30-1

Opnieuw een lekkage in Sellafield. Bijzonderheden werden verder niet meegegeeld.

??-1

Tijdens reparatie-werkzaamheden aan een koelwateruitlaat van het reaktorvat van de kerncentrale in Dodewaard, komt er door een lekkage 4000 liter radio-actief water vrij.

3-2

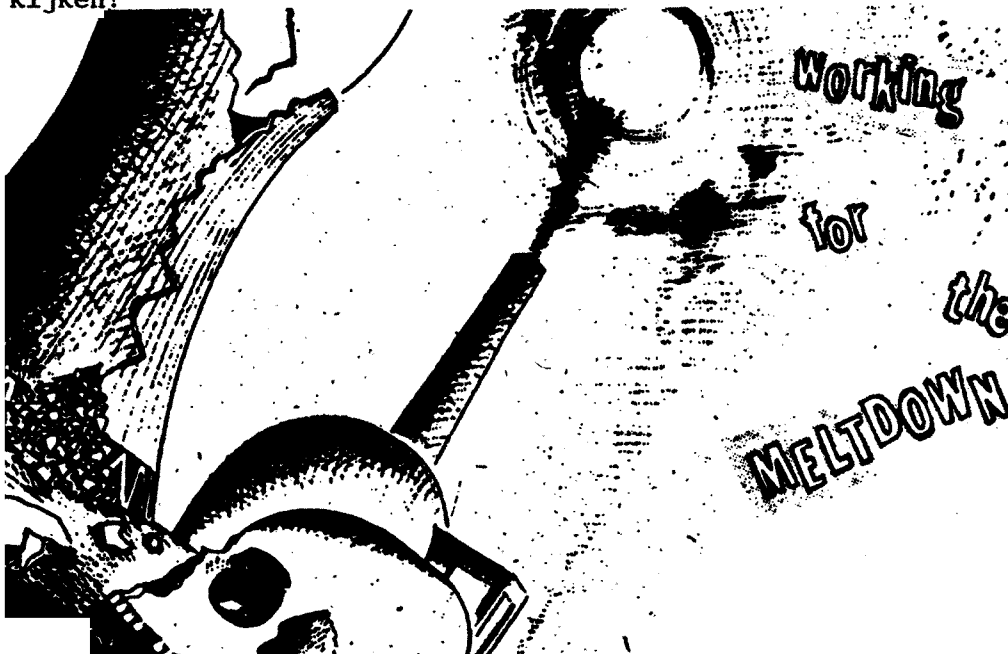
Parijs. Op het vliegveld gebeurd er een ongeluk met een container radio-actieve isotopen. Straling kwam niet vrij

4-2

Op het terrein van de in aanbouw zijnde kerncentrale Neckarwestheim-II, breekt brand uit. Na twee uur was de brand onder controle en de schade is "gleich null".

Tot zover dit overzicht van ongelukken in nukleaire installaties de eerste 10 maanden na de ramp in Tsjernobyl. Dit zijn alleen de ongelukken/storingen die de pers hebben gehaald, en dat is slechts een klein gedeelte van het werkelijke aantal. Veel ongelukken lijken niet al te ernstig, maar ELKE VERMEERDERING van de radio-activiteit heeft een aantal extra kankerdoden tot gevolg. Er bestaat geen ongevaarlijke stralingsnorm. Laat het daarom duidelijk zijn: STOP KERNENERGIE.

De informatie voor deze opsomming werd bij elkaar gezocht in het kernenergie archief in Ede, dat elke week op donderdags van 13-21 uur geopend is. Telefoon hebben ze ook 08380 - 21414 en het adres is Stephensonstraat 15. Ga eens kijken!

VROUWEN

Wij, twee vrouwen uit Amsterdam, die betrokken zijn bij deze axiedriedaagse, vinden het nodig dat er voor vrouwen die dat willen, binnen dit gebeuren een aparte vrouwenruimte en een aparte vrouwenblokkade is.

Het is de bedoeling dat de vrouwenruimte zal bestaan uit een grote tent, waarin naast eventuele slaapruimte mogelijkheid is om samen dingen te doen. Daarbij is nog plek om je eigen tentje/bender op te zetten. Het is niet mogelijk om te zorgen voor aparte kook/was en toiletgelegenheid, dit is dus samen met de rest van het kamp. Naast de vrouwenruimte is er ook nog een vrouwenblokkade. Onze eerste bedoeling was om één poort gedurende 28 uur met vrouwen te blokkeren. Maar omdat het moeilijk is om in te schatten hoeveel vrouwen er komen, hebben we het plan gewijzigd en willen in plaats daarvan 1 of meerdere blokken (van 6 uur) met alleen vrouwen blokkeren.

We hopen dat jullie allemaal komen en nog meer vrouwen meenemen die jullie kennen.

En vergeet vooral niet je creativiteit, goede zin, ideeën, materialen (voor een creatieve blokkade en andere gezamenlijke activiteiten), mooi weer etc. mee te nemen.

Heb je nog andere ideeën, suggesties of opmerkingen, schrijf dan naar:

VROUWENGROEP BORSSELE
p.a. Pesthuislaan 129
Amsterdam

Janneke en Anja

♀♀ LOPEN TEGEN DE STROOM IN

Van 13 tot 24 april wordt een vrouwenkracht-voettocht georganiseerd. We gaan langs de IJssel van Zwolle naar Arnhem. In 10 dagen zullen we afwisselend een dag lopen (15 à 20 km) en een dag overblijven voor workshops, optredens, axes, spelen, discussie, muziek, tejater enz.

Op deze manier willen we onze krachten voelen: het is open hoe ieder invulling geeft aan de tocht. Aansluitend kunnen we naar het vrouwenkamp in Borssele gaan.

•:

- * start: maandag 13 april om tien uur van NS-station Zwolle.
- * voor slaapplekken wordt gezorgd.
- * voor bagage gaat alleen een bakfiets mee, dus als je kan je eigen bagage dragen.

Wil je meelopen, -voorbereiden, een workshop begeleiden of ben je gewoon nieuwsgierig???

Meer info: huis Deventer
elke vrijdag: 05700-05700-17008
Hans: 05700-33376
Siepke: 020-641687

HET RECHT OP RECHT

Het juridiese stuk hieronder werd geschreven door het advokatenkollektief Breda. Tijdens de axie-driedaagse zullen zij onze advokaten zijn. Het kollektief bestaat uit twee vrouwelijke en vier mannelijke advokaten.

Hun adres is:

Stichting Advokatenkollektief Breda
Concordiastraat 19

4811 NA Breda

Tel.: 076-222346

Wat kan er gebeuren bij een demonstratieve blokkade van een terrein (toegangshek), dat politiek gevoelig ligt?

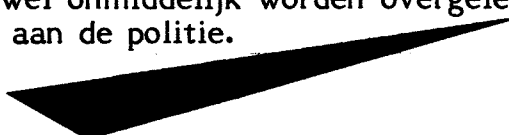
Wanneer een demonstratieve blokkade wordt gehouden, waarvoor geen toestemming is gegeven, overtreedt de demonstrant/blokkeerder wetten. De politie heeft een aantal bevoegdheden om daartegen op te treden. Die bevoegdheden zullen hieronder worden aangegeven. Tevens zal worden aangegeven welke wetten meestal worden gebruikt om een politieke blokkade strafbaar te stellen en welke wetten meestal worden overtreden.

Naam vragen en staande houden (art. 52 van het Wetboek van Strafvordering)

Wanneer je verdachte bent mag de politie je "staande houden" zoals dat heet en naar je naam vragen. Het is toegestaan je naam niet te noemen. Een valse naam noemen is strafbaar gesteld. Het niet noemen van je naam kan consequenties hebben waarover hierna nog zal worden geschreven.

Aanhouding bij ontdekking op heterdaad (art. 53 van het Wetboek van Strafvordering)

Aanhouden mag ook gebeuren door anderen dan de politie, als je op heterdaad betrapt wordt, maar dan moet degene die wordt aangehouden wel onmiddellijk worden overgeleverd aan de politie.

Aanhouding buiten heterdaad (art. 54 van het Wetboek van Strafvordering)

Wanneer iemand wordt verdacht van een strafbaar feit, waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten, of wanneer men ervan wordt verdacht een valse naam te hebben opgegeven, dan bestaat de bevoegdheid van de politie tot aanhouding of voorgeleiding voor de (hulp-) officier van justitie.

Onderzoek aan lichaam of kleding (art. 56 van het Wetboek van Strafvordering)

Dit is toegestaan, wanneer er ernstige bezwaren bestaan tegen degene die is aangehouden. Het mag echter ook vanwege de veiligheid van de politie. Dit noemt men een zgn. veiligheidsfouillering. Het is dus altijd toegestaan om iemand te fouilleren. Alleen bij een veiligheidsfouillering in beslag genomen goederen mogen niet meewerken aan het bewijs tegen te verdachte.

Ophouden voor verhoor (art. 61 Wetboek van Strafvordering)

Dit mag in elk geval niet langer dan zes uur, maar de uren tussen middernacht en 9.00 uur worden niet meegerekend.

In verzekeringstelling (art. 57 Wetboek van Strafvordering)

De verdachte wordt voorgeleid aan de (hulp-) officier van justitie, die kan bevelen dat de verdachte in het belang van het onderzoek tijdens het onderzoek ter beschikking van justitie zal blijven en daarvoor in verzekering zal worden gesteld. Zodra het belang van dit onderzoek het toelaat moet de verdachte in vrijheid worden gesteld.

In welke gevallen in verzekeringstelling en hoelang? (art. 58 en 59 Wetboek van Strafvordering)

- Alleen terzake van strafbare feiten waarvoor voorlopige hechtenis is toegestaan.
- Maximaal voor 2 dagen.
- Met mogelijkheid van verlenging

door de officier van justitie (géén hulpofficier) van maximaal 2 dagen.
- Afschrift van het bevel tot in verzekeringstelling (meestal een roze doordruk) moet worden uitgereikt. Bij verlenging staat er iets op de achterkant getikt. Let erop of het bevel ondertekend is door de hulpofficier en de officier van justitie (bij verlenging).

Na in verzekering te zijn gesteld heeft de verdachte recht op een advocaat. Deze wordt via de zgn. "piket-dienst" gewaarschuwd. Ook kan men zelf een advocaat kiezen en aan de politie vragen deze advocaat te waarschuwen, nu men in verzekering is gesteld (dus nog niet bij verhoor).

In verzekering gesteld zijn betekent zitten, meestal op het politiebureau. Je zit echter niet je straf al uit, maar je zit in het belang van het onderzoek, de politie wil je graag bij de hand houden. Onnodige beperkingen die de politie nogal eens uit de kast wil trekken, zijn niet toegelaten en onbehoorlijke behandeling al helemaal niet. Schroom niet te protesteren of als je bang bent dat dit direkt een nog slechtere behandeling tot gevolg zou hebben, schroom niet achteraf een klacht in te dienen.

Omdat in verzekeringstelling alleen mogelijk is in gevallen waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten, is het van belang om te weten wanneer dit het geval is.

Gevallen waarin voorlopige hechtenis is toegelaten (art. 67 Wetboek van Strafvordering)

In de wet zijn een heel aantal gevallen opgenoemd waarin voorlopige hechtenis is toegelaten. De belangrijkste voor blokkeerders en andere politieke aktievoerders lijken me de navolgende:

Een bevel tot voorlopige hechtenis kan worden gegeven in een geval van verdenking van een misdrijf waarop naar wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van 4 jaar of meer is gesteld, dan volgen en heleboel specifieke misdrijven

waarop ik verder niet wil ingaan omdat die meestal niet van toepassing zijn, bv. betreffende verduistering en oplichting e.d., en dan vervolgens:

Het bevel kan worden gegeven indien de verdachte geen vaste woon- of verblijfplaats in Nederland heeft, en hij verdacht wordt van een misdrijf waarvan de rechtbanken kennis nemen en waarop, na de wettelijke omschrijving gevangenisstraf is gesteld. En ook:

De voorafgaande leden van dit artikel vinden alleen toepassing wanneer uit feiten of omstandigheden blijkt van ernstige bezwaren tegen de verdachte.

Wanneer iemand weigert zijn/haar naam weigert te zeggen wordt deze al snel op grond van dit wetsartikel in verzekering gesteld.

In art. 67a van Wetboek van Strafvordering staat dat een bevel tot voorlopige hechtenis alleen maar in een aantal gevallen kan worden gegeven. Dit artikel is vrij belangrijk en zal daarom ook in zijn geheel worden weergegeven.

Gronden voor voorlopige hechtenis (art. 67a Wetboek van Strafvordering)

lid 1. Een op art. 67 gegrond bevel kan slechts worden gegeven:

a. Indien uit bepaalde gedragingen van de verdachte, of uit bepaalde, hem persoonlijk betreffende omstandigheden, blijkt van ernstig gevatigheden, blijkt van ernstig gevaar voor vlucht;

b. indien uit bepaalde omstandigheden blijkt van een gewichtige reden van maatschappelijke veiligheid, welke de onverwijld vrijheidsbenaming vordert.

lid 2. Een gewichtige reden van maatschappelijke veiligheid kan voor de toepassing van het vorige lid slechts in aanmerking worden genomen:

1) Indien wegens het vermoedelijk begane feit levenslange gevangenisstraf, danwel tijdelijke van 12 jaren of meer, kan worden opgelegd

en de rechtsorde ernstig door dit feit is geschokt;

2) indien er ernstig rekening mee moet worden gehouden dat de verdachte een misdrijf zal begaan, waarop naar wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van 6 jaar of meer is gesteld of waardoor de veiligheid van de Staat of de gezondheid of veiligheid van personen in gevaar kan worden gebracht, dan wel algemeen gevaar voor goederen kan ontstaan;

3) indien de voorlopige hechtenis in redelijkheid noodzakelijk is voor het, anders dan door verklaringen van verdachte, aan de dag brengen van de waarheid.

lid 3. Een bevel tot voorlopige hechtenis blijft achterwege, wanneer ernstig rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid dat aan de verdachte in geval van veroordeling geen onvoorwaardelijke vrijheidsstraf of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel zal worden opgelegd, danwel dat hij bij de tenuitvoerlegging van het bevel langere tijd van zijn vrijheid berooft zal zijn dan de duur van de straf of de maatregel.

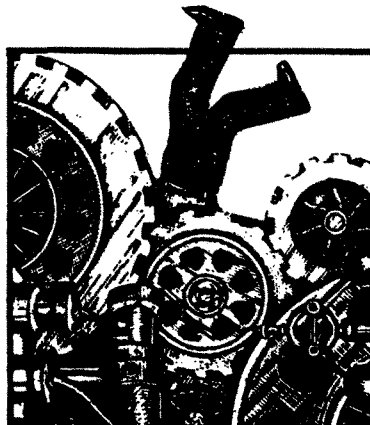
Zoals uit het hierboven genoemde blijkt, moet er dus al heel wat aan de hand zijn wil justitie aktievoerderssters langer kunnen vasthouden, maar in de praktijk blijkt dat de fantasie van het Openbaar Ministerie (OM) zover strekt dat het tot dusver steeds lukt om mensen op grond van allerlei soorten redeneringen langere tijd vast te houden. Pas geleden heeft justitie bij vredesaktivisten in Woensdrecht het "rellen"artikel 540 Strafvordering uitgeprobeerd. Omdat de kans bestaat dat het OM bij politieke akties art. 540 uit de kast zal halen, daarbij bewarend dat de openbare orde ernstig wordt aangerand door akties, is het zinvol om het artikel ook hier te bespreken. Artikel 540 Strafvordering maakt het mogelijk om mensen in verzekering te stellen die strafbare feiten plegen, waarop een straf van minder

dan 4 jaar is gesteld, en waarvoor in verzekeringstelling dus helemaal niet mogelijk is.

Artikel 540 Strafvordering kent een aantal elementen:

- het strafbare feit moet op heterdaad zijn ontdekt;
- de openbare orde moet ernstig zijn aangerand;
- voorlopige hechtenis is voor deze strafbare feiten niet toegelaten;
- er is een groot gevaar voor herhaling of voortzetting van het strafbare feit.

Bij de meeste akties van blokkeerders en aktivisten is het een feit dat er op heterdaad strafbare feiten worden ontdekt voor justitie, voorlopige hechtenis is meestal niet toegestaan voor deze strafbare feiten, terwijl de overtuiging van de aktivisten meestal is dat hun aktie zinnig is, en dat zij hun aktie zullen herhalen, danwel voortzetten. Justitie zal redelijk gemakkelijk aannemen dat de openbare orde ernstig wordt aangerand door de akties. De officier van justitie moet er dan voor zorgen dat de verdachten op korte termijn voor de rechter-kommissaris worden geleid die dan moet beoordelen of aan de elementen van art. 540 Strafvordering is voldaan.

Indien de rechter-kommissaris van mening is dat aan de elementen is voldaan, geeft hij de verdachte het bevel dat de strafbare feiten niet meer zullen worden herhaald of voortgezet. Wanneer de verdachte zich bereid verklaart om aan dat bevel te voldoen, behoort hij/zij onmiddellijk te worden vrijgelaten. Wanneer de verdachte weigert aan het bevel van de rechter-kommissaris

saris te voldoen, bv. omdat hij/zij van mening is dat de openbare orde helemaal niet ernstig is aangerand door de aktie, dan kan de rechter-kommissaris de verdachte in verzekering stellen voor een termijn van 5 dagen, die kan worden verlengd met nogmaals 5 dagen. Tegen die beslissing van de rechter-kommissaris kan men in hoger beroep gaan.

Dan volgen hier een aantal strafbare feiten en de straffen die op deze feiten zijn gesteld.

Voor wie zich op een afgesloten terrein wil gaan bevinden: dit is erfvredebreuk, strafbaar gesteld bij art.138 Wetboek van Strafrecht en dat wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste 6 maanden of een geldboete van de 3e kategorie.

Voor wie van plan is langzaam lopend of langzaam rijdend over de openbare weg, het verkeer op die weg te versperren, wanneer er door die aktie gevaar zou zijn te duchten voor de veiligheid van het verkeer, dan is dit feit strafbaar gesteld in art.162 in het Wetboek van Strafrecht, en dat is een misdrijf waar een gevangenisstraf van maximaal 9 jaar op staat of een geldboete in de 5e kategorie.

Voor mensen die met elkaar rondom de kerncentrale voor de hekken gaan staan:

Door justitie is dit al in meerdere gevallen een volksoploop genoemd. Daarbij gaat het volgende zich voordoen:

De politie geeft tot 3 keer toe een bevel om je te verwijderen en wanneer men dat niet doet wordt men schuldig bevonden aan deelneming aan samenshooling, zoals dat heet, en dit misdrijf wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste 3 maanden of een geldboete van de 2e kategorie.

Ook wordt voor het blokkeren van de openbare weg en belemmeren

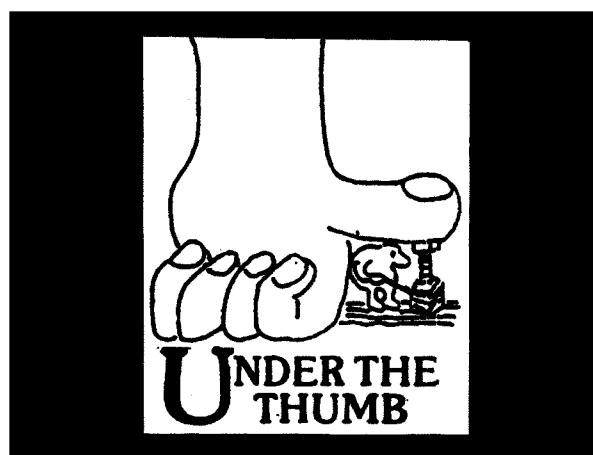
van het verkeer daarop wel het artikel 427, lid 6 van het Wetboek van Strafrecht gebruikt. Dit betreft een overtreding waarop een geldboete van de 1e kategorie staat. Bij dit artikel hoeven dus geen bevelen om je te verwijderen te worden gegeven.

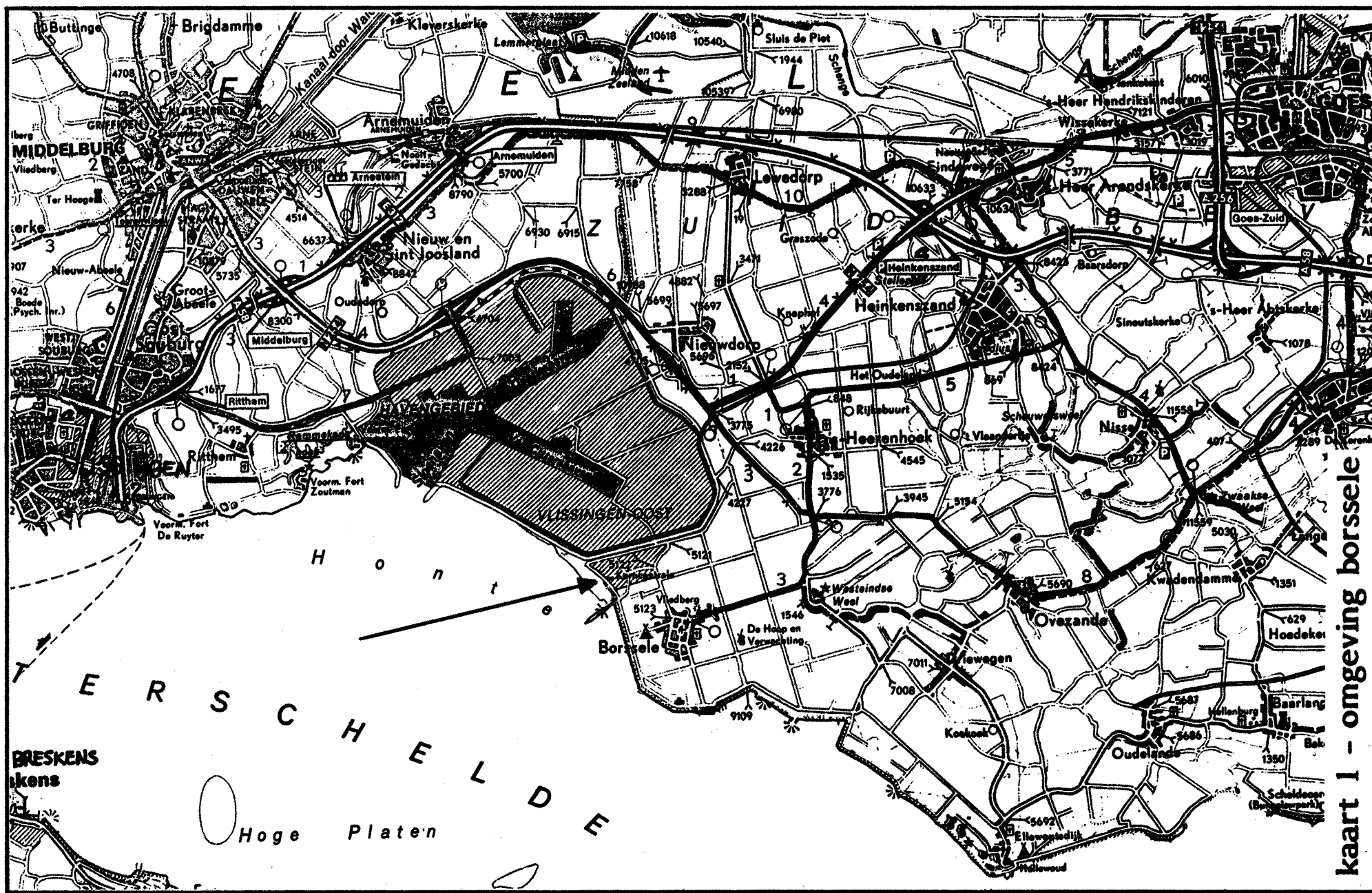
En nog ten overvloede voor wie vernielingen of beschadigingen aanricht:

Hierop staat een gevangenisstraf van ten hoogste 2 jaar of een geldboete van de 4e kategorie.

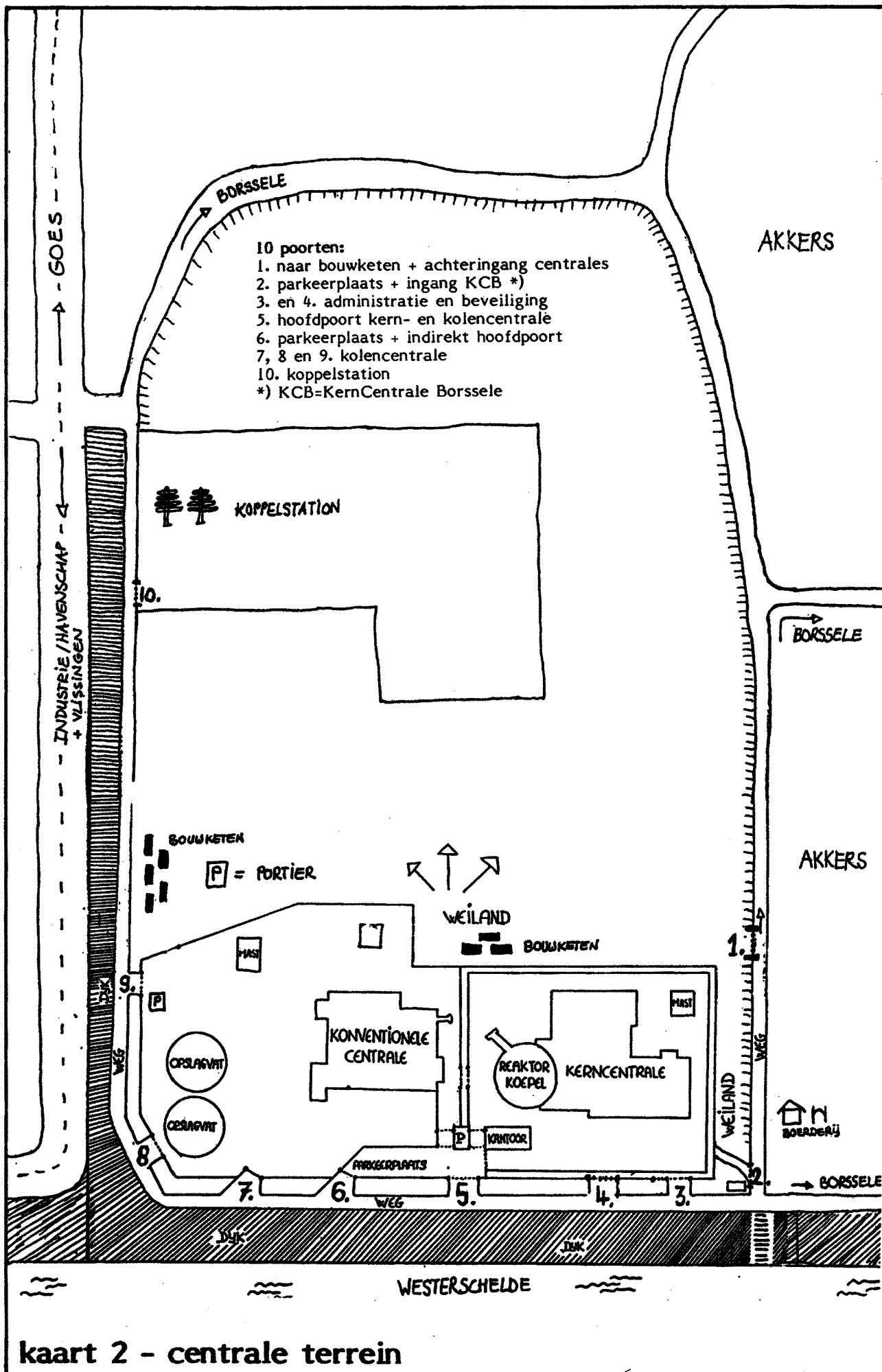
Voor wie zijn/haar tentje opzet op een terrein waar dat verboden is:

Die kan een procesverbaal van de politie verwachten, bovendien zit een ontruiming van het tentenkampje er dan ook wel in. Hierbij worden heel vaak spullen van mensen in beslag genomen, zoals tenten en slaapzakken. Het is erg moeilijk om spullen terug te krijgen, zeker wanneer de rechter van mening is dat daarmee een strafbaar feit is gepleegd, dus het is aan te raden om niet al te nieuwe spullen mee te nemen. Tevens komt er veel voor dat er ook kleding e.d. van mensen in beslag wordt genomen, die dan onmiddellijk wordt vernietigd, alleen achteraf is er iets aan zulke dingen te doen, en dat blijkt het vrijwel altijd nogal aan de late kant. Terwijl tevens moet worden opgemerkt dat de kantonrechters die over deze zaken beslissen niet snel van mening zijn dat er iets ten onrechte in beslag is genomen. ■

kaart 1 - omgeving borssele

kaart 2 - centrale terrein

Aan alle tegenstand(st)ers van kernenergie,

Zoals je ongetwijfeld weet is er april j.l. in Tsjernobyl een kerncentrale de lucht ingegaan. CDA en VVD hebben naar aanleiding van dat ongeluk de beslissing over nieuwe kerncentrales uitgesteld. Sluiting van de bestaande centrales Dodewaard en Borssele is niet eens ter sprake gekomen. Nu wordt er gewacht tot Tsjernobyl vergeten is, om dan alsnog 2 à 3 nieuwe kerncentrales te laten bouwen.

Om duidelijk te maken dat die ramp zeker niet vergeten wordt, hebben een aantal groeperingen besloten Tsjernobyl te herdenken bij de kerncentrale van Borssele. Op 26 april 1987, precies één jaar na die ramp, zal daar een grote landelijke manifestatie plaats vinden als onmiskenbaar signaal van verzet tegen kernenergie. Hieraan vooraf is er op 25 april een blokkade van alle toegangswegen naar de centrale, om de eis van sluiting van de bestaande centrales kracht bij te zetten.

Deze brief heeft 2 bedoelingen. De eerste en belangrijkste is je nu alvast op te roepen om op 25 en 26 april naar Borssele te komen. Schrijf het in je agenda en kom!!! Laat zien wat je er van vindt.

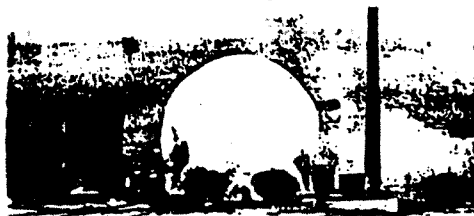
De tweede reden van dit schrijven is geld bij elkaar te krijgen om dat weekend een succes te laten worden. Daar is veel geld voor nodig, zo'n 25.000 gulden.

Daarom vragen we iedereen die deze brief ontvangt om f 1,- over te maken op giro 2272206 tnv "Nooit Meer Tsjernobyl" te Arnhem. Je mag natuurlijk ook meer overmaken, maar dat is beslist niet nodig als iedereen maar die ene gulden overmaakt. Doe dit liefst nu meteen voor je het vergeet.

Tenslotte: het is de bedoeling dat jij deze brief weer doorstuurt. Kopiëer dit een aantal keer en zend het dan aan mensen waarvan jij denkt dat ze het met de inhoud eens zijn. Vergeet niet eerst jouw eigen naam onderaan te zetten, zodat de volgende weet van wie het komt.

BORSSELE DICHT!

24, 25 & 26 april 1987

f1,- op giro 2272206 tnv "Stichting
Nooit Meer Tsjernobyl" te Arnhem

INHEEMSE VOLKEN BETALEN ONZE STROOMREKENING

Uraniumwinning en -mijnbouw is de schakel in de kernenergie en kernwapenketen die in West Europa de minste aandacht krijgt, zowel van voor als van tegenstanders van het gebruik van uranium. De reden van de voorstanders lijkt duidelijk. Uraniummijnbouw is een verhaal over menselijke ellende, omwonenden en mijnwerkers die jong sterven, radioactief besmet water, onafgedekte afvalhopen en onderbetaling. Een moeilijke rekensom van de KEMA moet aantonen dat stroom, gemaakt met behulp van kernenergie, de goedkoopste manier is. Hoewel men aan de uitkomst van deze rekensom om een veelheid van redenen kan twijfelen, is het op de eerste plaats de vraag waarom de grondstof uranium zo "goedkoop" is. Alsof de geschiedenis nooit verandert, verrijkt de westerse konsument zich weer eens ten koste van inheemse volken. Juist om al deze redenen zouden wij er meer aandacht aan moeten besteden.

Dit is de inleiding van een artikel over de vele facetten van uranium, geschreven door Carla en Marion. Omdat we gedwongen zijn voor dit axie-handboek keuzes te maken, nemen we nu alleen de inleiding op en komt het volledige artikel in de volgende AFVAL.

Uranium is een onderwerp dat maar al te gemakkelijk verwaarloosd dreigt te worden. Terwijl niets in de hele kernenergieketen zo essentieel is als juist de grondstof uranium. Het is het letterlijke begin van het einde. Borssele vormt wat dat betreft geen uitzondering. Zij ligt stil als het uranium uitvalt.

